

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünneppnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérli ozikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Az összeférhetlenség.

Az elmúlt hét az összeférhetlenségi bejelentések hete volt. Egyre-másra érkeznek a bejelentések a képviselőház elnökéhez s a gazdag sorozatot hír szerint még gazdagabb fogja követni a közel napokban.

Pár év előtt hasonló, bár kevésbé elnagyolt alakban napirenden volt még az összeférhetlenség sokat emlegetett kérdése. A Bánffy-aera legverőfénesebb napjait homályosította volt el egy pár hétre. Akadtak a kormánypárton is, a kik tultengőnek találták azt az összeköttetést, a melyben nálunk a politika és üzlet egymással állanak s fel akarják bontani a közélet a két tényezője között létesült vadházasságot. Emlékezünk a formulára is, a melylyel ezt a törekvést a többség szempontjából is plausibilissé tenni igyekeztek.

„A választások — ugymond a formula — felette megnövelték a többség imminens tömegeit. — Hogy tehát a szélütésnek a megnövekedéssel arányosan jelentkező veszedelmeit kevesbitsük, tegyük a többség testére az incompatibilitási kérdés érvágó kesét.” Ha jól emlékezünk, a „Pesti Hirlap” találta volt fel ezt a formulát, a mely helyeslésével találkozott a régi szabadelvű párt több kitünőségének. Annál érdekesebb tehát, ha ma az összeférhetlenségi kérdés egészen más hangulattal találkozik. Ma a közvélemény tulnyomó része nem lát ennek forszírozásában egy u. n. purifikationális actiót, hanem „heccz”-nek tekinti, a mely a politikai jóízlés szempontjából komoly kifogás alá eshetik. Vajon miben találja ez a hangulatváltozás az ő alapokat?

Hát elsősorban a most folyó összeférhetlenségi bejelentések előzményeül tekintett Ugron-ügyben. Ennek az affairnek hajszaszerű forszírozása bizalmatlanságot, kedvelenséget keltett az összeférhetlenségi kérdés iránt általában s lefolyása azt is nyilvánvalóvá tette, hogy ez idő szerint nincs meg a képviselőházi összeférhetlenségi bizottság döntésének az a feltétlen megnyugvást követelő és bizalmat parancsoló tekintélye, a mely nélkül az összeférhetlenségi ítéletek a közmoral érdekeit a legjobb akarat mellett sem szolgálhatják.

És ez természetes is.

Sokkal élesebbek voltak a közel-múltban a pártfelfogások ellentétei, hogy még ma is ne élne bizonyos kellemetlen reminiscenciákban, a melyek

bizalmatlanságot és gyanút keltenek minden olyan dologban, a melynek eldöntése a multban ez ellentétek hatása alatt állt tényezők ítéletétől függ.

Épen ezért erős meggyőződésünk, hogy a képviselőház jelen alakulata alatt az összeférhetlenségi kérdés bolygatása a magasabb közérdek szempontjából mi eredménnyel sem járhat. Am még az is kérdés marad, hogy egy másik, de a mai parlamenti szervezet alapján alakult képviselőház adhat-e az összeférhetlenségi bizottság határozatainak olyan nymbuszt, a mely mellett azok a határozatok minden irányban nyugvással találkozhatnak?

Az összeférhetlenség kérdése szerintünk teljesen más alapon oldható meg. Nem azon, melyen a jelenben per-traktálják.

A képviselőház mai szervezete e kérdés megnyugtató megoldására nem nyújt garanciát. Tehát vagy ki kell vonni a képviselőház hatásköréből az összeférhetlenségi kérdés felett való bíráskodást. Vagy át kell alakítani magát a parlamenti szervezetet.

Az összeférhetlenségi kérdés a parlamentarizmus szervezetének egy izomrostonál való elfajulását jelenti. Tehát vagy ki kell metszeni az organizmusból e beteg rostot, vagy meg kell gyógyítani az egész beteg szervezetet, képi let nélkül beszélve: meg kell csinálni a radikális parlamenti reformot.

A míg egyik vagy másik e két mód közül nem alkalmaztatik, addig az összeférhetlenségi kérdés mindig egy fájó sebe marad közeletünknek, melyet hova-tovább jobban el fog mérgecsíteni az a körülmény, hogy kezelése a mindent eltussoló pajtáskodó lazaság és az egyéni bosszu kielégítésére alkalmat kereső pártos elfogultság végletei között ingadozik.

V. A.

Politikai hir.

Darányi a királynál. Budapestről tudatják velünk, hogy a király hétfőn délután hosszabb magánkihallgatáson fogadta Darányi Ignác földmivelségi minisztert, ki ez alkalommal a gazdasági munkások és cselédek biztosítására létesítendő munkássegítő-pénztárról szóló törvényjavaslatról referált a királynak. Ez újabb jele annak a rendkívüli érdeklődésnek, melylyel a király minden olyan intézmény iránt viseltetik, mely a munkások javát van hivatva szolgálni. A földmivelségi miniszter a gazdasági munkások biztosítására vonatkozó törvényjavaslatot valószínűleg még a pünkösdi ünnepek előtt fogja a képviselőház elé terjeszteni.

akkor tudjuk meg, hogy virág volt, a mikor már elhervadt. Soha és úgy látszik, semmi mód nem változtatható földi sorsunk: hogy az élet — kielégíthetetlen vágyak és jogosult kétségbeesések láncolata.

Ez az igazi élet, ez az, a mit életnek neveznek. A ki ezt végig csinálja, az él. A ki nem, az nem él. De ugyan ki nem esik ezen az életen keresztül. Bizonyára mindnyáján éljük vagy éltük ezt az életet, hisz mindnyáján szenvedünk, hisz úgy látszik, mindnyájunknak szenvednünk kell. De míg némelyek elmerülnek ebbe az életbe és a kiélvezhetetlen élvezetekből borzasztó nagy-szerűen szervezett szenvedés birodalmából nem tudnak elmenekülni; addig mások, a szerencsésebbek, talán okulva ebből az életből, vagy talán azért, mert megcsömöröltek tőle, más életet élnek, élnek a halottak életét, — élnek azt az életet, a mit nem neveznek életnek, — élnek és élveznek az örömek, vágyak, remények nélkül való állandó boldogságot: a földi nirvánát. Sok szenvedésnek megváltájaként jelentkeznek ez a lét sivatagja, maga a pusztá lét, teljesen üresen, tartalom nélkül.

De vajjon emberi lélekkel, emberi testtel lehet-e élni ezt az ideális létet, vagy pedig csak a gondolatban képzelhető? Bizonyos vagyok benne, hogy emberileg lehet. Persze, minél többet eszik az ember, minél többet élvez, minél inkább él, annál kevésbé élheti ezt az igazi életet. És mivel mindaddig, míg e porhüvelyt, vagy a régiek nyelvén a lélek börtönét hordozzuk, éljük az élvezeteknek életét, bizonyos, hogy a minden tartalom

Vigéczek — hajban.

Kolozsvár, május 23.

Módfelett nagy riadalmat okozott a kereskedelmi mozgó ügynökök közt Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter azzal a törvényjavaslat, melyet a napokban terjesztett elő.

Ez a törvény csak a viszontelárusítónál mutathatják be mintáikat; magánfelektől azonban megrendelést nem fogadhatnak el.

Ebben a dologban absolute Hegedűs miniszternek van igazi. Oly sok visszaélés történt már a vigécz urak részéről, hogy bátran meglehetne tizedelni őket. A mit ez a szemtelenségben utólrhetetlen sáskahad elkövet, az már túlhaladja a legmerészebb képzeletet, a mint azt a vidéki élet ismerői tudhatják.

A kereskedő utazó, egyetlen tisztességes és ismerjük el szükséges alakja a kereskedelmi életnek. Ezt nem is korlátozná a törvényjavaslat, ez szabadon keresethet fel a vidéki kereskedőt, iparost, hogy a szakjába vágó megrendeléseket, de csakis ezeket, összegyűjtse. Igaz, hogy ma a fejlődött forgalmi és postai viszonyok közt ez a kereskedelmi alkalmazott is meglehetősen feleslegessé vált, mert pár nap alatt bármikor megrendelheti a fővárosból, vagy a vidéki empóriumokból a kívánt portékát a kereskedő, a zóna is közelebb hozta a vidéki kereskedőt a fővároszhoz, nem kell a mintalárában válogatni, olesó pénzért szabadon válogathat az összes áruk között a nagykereskedőnél. De hát hagyják, ha ezt a szolid kereskedelmi organumot megtartja a törvényjavaslat, abból kár senkire nem háramlik, annál tűrhetlenebbek azonban a fogyasztó, a vásárló közönségre utazó ágenssek visszaélései.

Ezek a megrendeléseket gyűjő ágenssek három csoportra oszlanak. Első és a legkisebb hajszárúak, az, a ki, hogy jó províziót kaphasson, nyakába disputál a szegény vidékinek mindenféléit, a férfinak gazdasági gépet, az asszonynak varrógépet, hitvány szőnyegeket, vászonneműeket, melyek azonban bár az olesó ár ugyancsak igazolja a régi közmondást, hogy olesó husnak hig a leve, még is csak annyiban kápeznék veszedelmet, hogy könnyelmű vásárlásra biztatja a hiszékeny közönséget, ígérve hitelt, részleteket, voltaképpen azonban csak arra törek-szik, hogy minél több árut helyezzen el, hogy ekként a keresskedőtől minél nagyobb hasznot, minél nagyobb jutalékot kaphasson.

A kereskedelemnek ez a fajá már az egészégtelen gazdasági viszonyokban gyökerizik, lévén egyedül helyes gazdasági elv, hogy az vásároljon, a kinek a vásárolt holmira szüksége van. S az államnak nem lehet célja, hogy egyes kereskedőknek nagy forgalmat biztosítson, de viszont az egész közön-

séget, főleg annak gyengébb részét kiszolgál-tassa a kereskedő uraknak és utazóiknak. E tekintetből tehát határozottan szükséges a könnyelmű vásárlásokra biztató ágenszeknek megbolázása.

Második fajá az utazó kereskedőknek, a ki hamisított, silány portékában ágenskedik. Ezeknek prototipusa a fővárosban is gomba módra elszaporodott szőnyegágens és a konyakágens. Az egyik leghitványabb portékát, a másik hamisított spirítuszból fabrikált kotyvalékot árul.

Ezeknek egy másik raja a vidéket árasztja el és bőbeszédűségével nyakába varrja a jámbor falusiaknak a fővárosi boltok ugynevezett póval áruját, a mit a tisztességes kereskedő még csak kezébe sem vesz. Ez a szemre tetszetős, valóságában azonban semmit sem érő portéka az a bécsi rongy, melyet az osztrákipar és annak leghivebb eszköze a zsidó élelmesség szó a hiszékenyekre. Azelőtt keletre vitték ezt az árut, de mióta a szerencsének is van magukhoz való esztük, azóta Magyarországon értékesíti ezt az üzleti szemetet a kereskedői élelmesség. Ha ezeket lehetetlenné teszi a kormány javaslata, megérdemli érte az ország elismorését.

Az utazó kereskedők harmadik és legveszedelmesebb fajá az, mely hamis rendelesekkel dolgozik, aláírhatja a megrendelést egy ekére és küld helyette egy lóra járó rossz cséplőgépet, elfogad megrendelést egy tucat zsebkendőre és küld helyette egy egész kelengyét s ha a szegény megrendelő tiltakozik a nem kívánt portéka ellen, azonnal előterem a fiskális, a ki a kezében levő megrendelésekre hivatkozva, követeli a pénzt és az áru átvételét.

Nagyon bölcsen cselekszik a miniszter, ha ezt a kereskedelmi speciést, melyben a gazemberségnek egész rendszere egyesül, kérielhetetlenül pusztítani szándékozik.

A szatmári gyilkosság.

(Saját tudósítónktól.)

Szatmár, május 22.

Az egész ország élénk emlékezetében él még az a borzalmas gyilkosság, a mely Szatmár város határában folyt le. Áldozata egy gyermekifjú, a 17 esztendő *Pap* Elemér, gimnáziumi tanuló, a kit elvetemült édes bátyja *Pap* Béla felbérelt gyilkos által megöltetett. A többször megkísérelt gyilkosság a mult év októberében végre sikerült. Csak harmadszorra sikerült elejteni a szegény áldozatot. Egyszer a Szamosba akarták fojtani, de emberek jöttek arra s elriasztották a gyilkost; másszor az agyonverés elől jó lóva mentette meg. De a gonosz testvér tovább is ásta a vermet.

Egy szép délutánon unokabátyja, *Pap Zoltán* látogatta meg, ozsonnára hívta ma-

gához s méreggel vendégelte meg. Nagy nehezen kilábolta a gyermek ezt is. Végre sürült a gonosz terv. Ismét meglátogatta unokabátyja s azt adva hírül, hogy anyja beteg, rábeszéli az ifjút, hogy menjen haza gyalog, alig pár kilométer az út, ő elkíséri. Az ifju beleegyezett, a testvér szavában hitt. Elindultak. Már esteledett, a mikor a tanyához érkeztek; egy, a család szolgálatában álló régi béres *Székely* elejőbbe. Zoltán ott hagyja az ifjút, hisz, van már kísérője. És Elemér egész szeretettel fogadja a bérést, örvendő látásán, kérdőzösködik tőle. A béres sirva fakad, de sietni kell, mindjárt itt az udvar, s hátulról a gyanutlan gyermeket lelti s mikor az rémülten könyörög, kétszer fejébe lö...

Pap Béla, a tervet készítő testvér négyes fogatán színházba megy akkor este. Mikor hazafelé vágatott a batár, a lovak megijedtek: valami ott feküdt az útszélén.

De *Pap* Béla nem ijedős ember, tartalékos huszártiszt, leszállott a kocsirol, megnézte a „valamit” s ott találta az édes öcsését vérbefagyva.

Azonnal visszafordult a városba, a rendőrséget fellármázta, a vizsgáló bizottság ki-szállott, felvették a jegyzőkönyvet s megindult a nyomozás...

Szállankint, apródonként bonyolította a jeles kriminálista dr. *Papolezi* Gyula, vizsgálóbíró a szerteágazó, összekuszált gombolyagot...

A városban, a vidéken suttoztak, beszálltak az emberek. Mindenki gyanakodott, mindenki *Pap* Bélára gyanakodott.

És a nyomozás haladt, a bizonyítékok gyarapodtak, a míg végre teljesen tisztán állott minden, kiderült a legrejtettebb titok is.

Pap Béla az értelmi szerzője ugy ennek a gyilkosságnak, mint az azelőtti kísérleteknek. *Pap* Zoltán volt a terv segítője, közbejárója. A végrehajtó pedig *Zsoldics* Mihály, a megvesztegetett béres.

Pap Béla a társadalom ismert alakja, gentleman hírében álló fiatal ember, a ki a vármegye alispánjának veje. *Pap* Zoltán egy zállott alak, a ki rokonain élőködött. *Zsoldics* már volt fogházban.

Pap Béla el volt adósodva. Az apjáról szép birtok nézett a gyermekekre. De Béla egyedül akarta megkapni a birtokot. Egyik öcsését Amerikába küldötte, a másik öcsését meggyilkoltatta. Sőt, a mint a vizsgálat kiderítette, szülőit — öreg atyját és anyját is el akarta pusztítani. Merget szánt nekik is, de az öregek megmenekültek.

Ma kezdődik a végítárgyalás ezen ügyben. Az esküdtszék ma itél *Pap* Béla társai fölött.

Roppant érdeklődés mellett fog lefolyni a tárgyalás. A városban izgatottan járkálnak az emberek, a kik között fölötté sok az idegen, a közel vidékiek. A törvényszék elnöke nem volt képes a kívánságoknak megfelelni, annyi sokan kértek belépti jegyet.

Pap Béla védője dr. Kelemen Samu, *Pap* Zoltáné, dr. Fejes István. Mindkettő híres, jó nevű ügyvéd, jeles szónok. *Zsoldics* dr. Herman Lipót védi. De ellenfelük dr. Németh József alügyész, szintén kiváló kriminálista. Az elnök *Galba* Lajos, törv. elnök.

Kilenczkor vette kezdetét a tárgyalás.

fogom ötöt megtalálni és szükségtelen neki megtudni, hogy magát láttam.

— Oh, a mi azt illeti — mondja *Hicks* né a fejét felvetve — most már nem ragaszkodom úgy ehhez a helyhez és nem szakad meg a szívem, ha elveszítem. Mióta az a drága *Madám* ide jött és mindenbe bele üti az orrát, itt olyan furcsa élel van és fősvénység, hogy még az emberek is elmenekültek a háztól és ha igaz a mit *Hicks* mondott, hogy a *Madám* csak azért ment Londonba, hogy a menyasszonyi ruháját elkészíttesse, akkor minél előbb szedjük össze a czókmunkákat, annál jobb, mert az ő kormányzata alatt itten nem maradhatnak.

— Márta, talán bizony nem gondolja, hogy *Filipp* bátyám megnősül? — kiáltja *Tilda* elképpvedve.

— Jaj kisasszony, azt nem lehet tudni, — válaszolja *Hicks* né, nagyot sohajva. Am-bár a következő Szent Mihály napján negyvenhárom esztendeje lesz, hogy ő házánl szolgálók, az ur mostanság soha sem nyitja ki a száját, hogy velem beszéljen, kivéve, hogy valamiért megszidjon, ami pedig *Rozina* kisasszonyt illeti, az egy születteit osztriga.

Csak annyit tudok mondani, hogy barátságosan vált el a maga nagybátyjától és kiadta a rendeletet, hogy a kocsit holnap délután a két órai vonat érkezésekor legyen az állomáson. „A kocsit, hogy is ne!” mondom az uramnak. „Majd megkocsikáztatnám én, — mert ha reám volna bízva a hajtás, felboritanám, hogy törjön ki a nyaka!” — De *Hicks* azt mondta — „Márta, én nem akarom a saját nyakamat kockáztatni, tehát nem bajlódok vele.”

— Természetesen, — hagyja helybe *Tilda* szorakoztatva, de hol találom meg a nagybátyámat?

— Oh, ő a dolgozó szobájában van, most ritkán jön ki onnét, válaszolja *Hicks* né

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Május 23.

Czim nélkül.

„Virasztlónak hosszú az éj;
Fáradt testnek hosszú az út;
Igazságot nem látónak
Hosszu ez a bujdosó lét.”

Dhammapadam.

Zivatár van. Állat, ember menedék után néz. Kiki biztosítani akarja létét. Egész életünk ilyen zivatáros időből áll és egész életünkön keresztül életünkkel azzal éljük végig, hogy kerüljük a vészt és biztosítjuk létünket. Ha ezt nem tesszük, vagy ha ezt nem akarjuk tenni, — akkor bizony valójában halottak vagyunk. Pedig valójában nem így áll a dolog: csak az az élet élet, a melyly ölelkezik a halállal, csak az az élet tarthat számot a boldogságra, az önmagával való megelégedésre csak az az élet szolgált rá, a mely életnek nincs ezéja, a mely élet tulajdonképen nem is élet, mert nincs benne semmi vágyódás, nem ismer semmi értéket, — maga magát sem szereti, nem is gyűlöli sem magát, — sem másokat: minden egyformán egyforma neki.

Szomorú végzete az emberiségnek, soha semmi mód nem változtatható sorsa: hogy csak azt tartja életnek, csak azt az életet tudja élni, a mely élet telve van szenvedéssel, reményekkel és épp azért szükségkép: csalódásokkal, — tele virággal, de a miről csak

Elnök: Galba Lajos.

Négy szuronyos ember behozza Pap Bélát, Pap Zoltánt és Zsoldics Mihályt. Pap Béla uri alak, jól nyírva s szép fekete bajszsal. Nem néz a közönség felé, ideges. Kalapját gyűri.

Elnök: Zsoldics Mihály!

Zsoldics Mihály 40 éves. Kikérdinationaléját. Jcképi, kifestet paraszt.

Pap Bélát hangosabb beszédre kell sarkenteni. 28 éves. Párbaéjrt volt büntetve, ezt büszkén mondta.

Pap Zoltán 31 éves.

Pap Béla homlokát simogatja.

Az esküdszék megállapítása után elnök kivezetettí Pap Bélát és Pap Zoltánt valódtaknt. Vissza marad Zsoldics Mihály. Felolvassa a vádiratot.

E.: Megértette, mivel vádolják.

Elismeri bűnösségét? V.: El.

E. Mondja el időrendben, a hogy történt.

Zs. Szept. 26-án Pap Béla tek. ur izente, hogy menjek fel hozzá. Elnök: Csak Pap Béla!

Zs. Elment a szoba elé. Egy kis be, szédem van magával, kint a juhoknál. Leültek a parton. Pap Béla valami levélről beszélt, a mely szerint valakit el kell pusztítani s a sors ő ráesett, de ő nem akarja. Kérte, hogy pusztítsa el azt. Zs. kérte, hogy ne tétessze azt vele. Aztán pénzt ígért. Zs. azt mondta, hogy ő bár szegény ember, de nem akarja elvállalni. Nem mondta meg, kit akarna elpusztítani. Október 15-ig kell annak elpusztulni. Fog jönni Pestről valami sürgöny — nem tudja ő azt ugy elmondani. Ezt — mondja P. B. — csak maga teheti meg. Fenyegette, ha nem teszi meg s egy neszt észre vesz, egyik golyó a magáé, a másik az enyém. A kit meg kell ölni, az egy semmi.

A miatt az írás miatt, valakinek meg kell halni, kölőben neki nagy baja lesz.

Nagy kapacitálásra rávette magát, félt is.

Akkor hazamentek. Este bement hozzá, adott neki pénzt a revolverre. Itt vette a városn Kellner Kálmánnál, 12-es. Pap Béla azt mondta neki, csak jót vegyen. A botos 2 golyót adott hozzá. P. B. jónak találta. A katonai revolverről volt szó, de elejtették, mert olyan csak Pap Jánosnak van. P. B. megmutatta a helyet, az udvari uton. Nem határozta el, hogy megöli, gondolta, hogy rászedi. Pálkázniak a cselédekkel, 1 liter megittak. Jött Papp Béla, jelenti, hogy a lovat elküldték. Kifordította a bekeszt s elment, hogy legyen valaki láttatja. Megindult szembe az urfival, s köszönt neki, de ő nem fogadja. Megjétszette a lovat, ez megugrott. S a fiu elment. P. B. azt mondta, ugy ölje meg, hogy ne nyavalyogjon.

E. Miért vitte ki a revolvert?

V. Csak ugy, még nem akartam megölni. Elnök: Elmondta-e Pap Bélának, hogy nem sikerült a dolog?

Zsoldics: Igen, nagyon is haragudott érte és ekkor mondta, hogy majd észjárka oda hívja aludni magához az Elemér urfi és vágjam el a nyakát, majd ő nyitva hagyja az ajtót, hogy bemehessek a szobába; de én erre nem vállalkoztam. Azt is mondta, hogy ki jön értem este a tanyára, én pedig Végső Mihály kondást fektessem az én helyemre, hogy ha jön az ur, engem ne találjon. Ez volt a második fogás.

Elnök: Mikor határozta el végképpen, hogy megöli az urfi?

Zsoldics: Délután két és három óra között.

Elnök: Mondta Pap Béla, hogy mit csináljon, ha megölte?

Zsoldics: Annyit mondott, hogy nekem nincs más dolgom, csak löjjem le, de arra ügyeljek, hogy ott ne fogjanak a holttest mellett.

Elnök: Hát azt mondta-e, hogy adjon valami jelt, ha elvégezte?

és kissé nyugtalannak látszik, a mint Tilda az előcsarnokba lép, de szívem, előre figyelmeztetem magát, hogy csak szidást kap tőle. Ő annyira haragszik magukra, hogy ha valamelyiküknek a nevét említik, olyan dühbe jön, mint a bika, ha vörös kendőt lobogtatnak előtte.

Ez a tudósítás nem bátorító, de Tilda nem tágít a szádekától és Hicksné mellett elhaladva, nehogy a bátorsága cserbehagyja, egyenesen a csarnok végén levő dolgozó szoba ajtaja felé tart. És a néhez függönyt, mely a szobát a léghuzamtól védi, félrehúzza a sötét függőlytön élesen kopogtat.

— Szabad — szabad! — kiáltja egy mérges hang és a hívásnak engedelmeskodve, Tilda a kilincset megfordítva a szobába lép.

Néhány pillanatig az öreg squire nem ismeri meg. A szoba félhomályban van és jobbra balra nézve kétségesen kérdi —

— Rozina, te vagy?

— Jó reggelt, Fülöp bátyám, — mondja Tilda.

Haragos pir borítja a Squire arcát. Visszadől a magashátú karosszékebe és a helyett, hogy a közönségre válaszolna, a mellette levő kisasztalon álló kézi cseenggtyűjét hatalmasan rázza.

Hicksné válaszol arra.

— Márta — mondja, elfojtott dühvel fordulva az asszony felé — többször megmondiam már magának, hogy a koldusoknak nem adok. Ezt a fiatal személyt utasítsa ki a házból!

De kérem, ez Tilda kisasszony, a saját édes testvérének a gyermeke — ellenveti Hicksné.

— Bátyám, részvételt hallottam, hogy rosszul érzi magát — mondja Tilda kissé remegő és engesztelő hangon.

— Ki fecsegett az egészségemről? — kérdi az öreg ur mérgesen nézve Hicksnére.

— Doktor Leével találkoztam és ő

Zsoldics: Igen, hogy tegyek egy fél tőket a terrasra, de én oda nem igen mehettem, mert féltam a kutyától.

Elnök: Mikor váltát el egymástól?

Zsoldics: Délután 3 órakor.

Elnök: Mit csinált ezután?

Zsoldics: Semmit, szalmát hordtam, aztán meg egy kis pájkát is iszogattam, mert másnap a feleségem nevenapja volt. Tettem-vettem délután mindenfélét. Egy telt el estig az idő, a kis fiammal játszadoztam. Őt óra felé elindultam a Dezső-rőre, hallottam egy kiáltást, de nem értettem. Sebesebben mentem, másodszor is hallottam, ekkor már tisztán érteitem a nevetet és láttam is, hogy az urfi jön a lovon. Enoda-mentem hozzá, köszöntem neki, kezét is fogtam vele. Elközben nagyon elkéseredtem, kérdezte tőlem, miért sírok? Én nem feleltem neki semmit, hanem a fegyveremmel fejbe ütöttem, az urfi leesett a lóról és én kétszer lőttem a fején keresztül.

— Odatartotta a homlokára a revolvert?

— Igen.

A szörnyűködésnek a moraja hallatszott a teremben, a hogy Zsoldics apróra részletezve, elmondta a szörnyű gyilkosságot.

— Hova lett a revolver, a mivel agyonlőtte?

— Elhajítottam.

— Ha elhajította volna, megtalálták volna.

Én is kerestem, de nem akadtam rá.

Erre az elnök sorba mutogatta a bűnjeleket. Zsoldics nagyban magyarázgatja, hogy azoka golyók, a miből Pap Béla adott, nem igen férték a revolverbe, csak ugy igazították belé.

— Meggyőződött maga arról, hogy Elemér meghalt?

— Hogyne, hiszen tudok én fegyverrel bánni. Tudom, hogy az a két golyó kioltotta életét.

— Most azt mondja meg, mit csinált a gyilkosság után?

— Hazamentem és — megkövetem alássem — hánytam. Rosszul lettem, a feleségem adott egy kis fekete kávé.

— A messzelátóra mikor tette ki a jelt, hogy elvégezte a dolgot?

— Este 9 órakor.

— Otthon volt már Pap Béla?

— Én bizony nem tudom.

— Mikor beszélt Pap Bélával?

— Csak másnap. Bementem délelőtt hozzá, mondtam neki, hogy agyonlőttem az urfi. Kérdeztem is tőle, hogy elvitte-e a holttestet. Az ur azt mondta, hogy nem lehetett, mert a feleség is vele volt és a kocsis is majd bebolbott a holttestbe a lovakkal. Én azt feleltem, hogy most már nagy baj lesz, de az ur vigasztalt, hogy ne féljek.

Pap Béla kihallgatása.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádolt: Abban a részben, hogy megöltem az öcsémet — nem.

Elnök: Általában elismeri a bűnösséget?

Vádolt: Általában elismerem.

Elnök: Mondja hát el időrendben, a hogy az elméjében megfogalmazott.

Vádolt: Az én elmémben nem fogamzott meg, hogy öcsémet megölöm. Suggerálva voltam. (Nagy mozgás.) A vizsgálat során sok dolgot kellett elhalgatnom, mert Zsoldicsot kimélni akartam. Én Elemér öcsémet gyűlöltem rossz tulajdonságai miatt. Hazudott, kártázott, hamisan kártázott. Szerette az italt. Ezek olyan tulajdonságok, a melyek nálunk, a mi családukban, veszedelmes mérvet öltenek. Én nem akartam öcsémet megölni. Az öcsém juniushan mindennap nálam volt, lett volna alkalmam elpusztítani. Zoltánnal sem beszéltem erről a dologról, mert hiszen haragudtam rá. Meg-

mondta, hogy a bátyám rosszul érzi magát, — magyarázza Tilda idegesen.

Az öreg ur hátra dől a székekben és csufondárosan nevetett.

— Minden mentő jó, csak, hogy egy fiatal emberrel szóba állhass — mondja gunyosan. És te azt gondold — aleány hangját utánozva, hogy Lee doktor bomlik utánad és el van ragadtatva a bájaid által? Nos kisasszony, egyszer életedben meg kell halgatnod az igazságot; nincs a föld kerékén olyan olyan férfi, a ki egy jó csomó pénz póllék nélkül elég boldog volna téged feleségül venni. És, még mondd nekem valamit — ha doktor Lee azt gondolja, hogy én a te és a testvéreid kedvéért itt hagyom ezt az árnyék világát, akkor ő nagyon csalódott.

Az én halálom sem valószínűbb, mint az övé, vagy a tied; de — nevetve, az már sokkal valószínűbb, hogy nemsokára megházasodom.

— Megházasodik! — ismétli Tilda rémülve — Igen — megházasodom! — ismétli az öreg ur gonosz mosolylyal. Rozina azt mondja, hogyha megakarok ottol szabadulni, hogy a szegény rokonaim folytonosan a hyakamon legyenek, azoknak a távollatására jogot kell valakinek adnom. Tilda kisasszony, nemsokára hallani fogod az esküvőnk híret és akkor Rozina a nagynénéd lesz. És most menj haza és ezt mondd meg az anyádnak és nézd meg, hogy miképpen fogja megemészteni.

Tildát ez a hír határozottan megdöbentette, de rögtön elhatározta, hogy megelégetésével nem engedi a mostani küldetését megzavarni. — Miután egy leendő Rozina néni kiállításba van helyezve, annál szükségesebb, hogy a testvérei számára mielőbb segítséget nyerjen.

(Folytatása következik.)

tiltottam neki, hogy ha én apámmal vagyok Udvariban, oda be ne tegye a lábát. Nem is jött öt éven keresztül. 1898-ban jött újra Udvariba s készült Amerikába. Miután Árpádnak én szerettem utlevelet, hozzám utasították, de nem jött.

Most én nem akartam vele beszélni. Az apám kért, hogy beküljek ki ve'e. Erre megírtam. Közbe Elemér is hazajött. Apró hazudozásait, ismét megkezdte. Az apám nagyon szerette. E miatt volt is közöttünk cizvakodás, de én megbékültem az apám miatt. Egy este Zoltán azzal jött, hogy Árpádtól levelet kapott Amerikából. Azt írja, ha százötven forintja lesz, ez a boldogság útjára segíti. Hiszen ő sem tud boldogulni, mondtam Zoltánnak, de ő azt mondta, neki pusztulni kell innen minden áron. Azt mondta, adjak neki pár száz forintot, ő ezért a Szamosba löki Elemért. Megvallom, nem bántam volna, ha ezt megteszi.

Elnök: Mikor volt ez?

Vádolt: Juniushan. Ekkor jött haza Nagybányáról az iskolából. Lázár Mórictól hallottam, hogy a fiu beteg, az anyám is mondta, hogy az orvosnak nem tetszik a tüdője.

Elnök: Beszéljen hangosabban!

Vádolt: Nem tudok.

Elnök: Próbáljon!

Vádolt: Megpróbálok. Zoltánnak ekkor megmondottam, hogy az anyám nem fogja megengedni, hogy Elemér a Szamosban fűrődjek. Ekkor Zoltán azt kérdezte tőlem: Van-e valami mérged? Erre azt feleltem: Van, siríchni.

Elnök: Mire kérte Zoltán ezt?

Vádolt: Hogy megöli Elemért.

Majd így folytatja: Közben anyagi zavaraim mind nagyobbak lettek. Én Zoltánnak mondtam, hogy most már végezzen Elemérrel, de ez sehogysm ment. Ekkor harároztam el, hogy Zsoldicsot felszólítom a gyilkosságra. Adok neki 1000 forintot, hogy lölje agyon Elemért.

— Igaz, hogy pénzt adott Zsoldicsnak?

— 1000 forintot, de azt hiszem, megtette volna a nélkül is.

Elnök szembesíti Pap Bélát Zsoldics-csal, ki szembe mondja, hogy lelővéssel fenyegette, ha Elemért el nem teszi láb alól.

Pap tagadja.

Ezután a tárgyalást felfüggesztik.

A városi kerületek új nevei.

Kolozsvár, máj. 21.

A tömeges utcaelnevezésekből kifolyólag és az új helyszínelés alapján a Mátyás szobor leleplezése idejéig elkészítendő új térképen városunk közigazgatási kerületei közül kettőnek föltétlenül új néven kell szerepelnie.

Ugyanis a belvárosi, hidelvei, kétvizközi és monostori kerületek jó hangzásu nevei megmaradnának. ellenben a tarthatatlan nevű *Külböszér*, *Külmagyar*, *Külsén*, *Külmönostor* kerületek megfelelőbb nevekké jölöndök.

A szakbizottságotól hirtelenében „faute de mieux” vagyis jobb hiányában elfogadott *Magyarváros és Muzeumkerület*, különösen utóbbi, alig mondható sikerült elnevezésnek.

Ezért vetem fel tehát a kérdést, hogy egészen eltekintve a történeti és dinasztikus szempontoktól, melyek új utcazeneinknél — szegény Bem apó rovására? — ugyis eléggé dominálnak, vajjon tisztán népies és helyrajzi alapon a szóban forgó *Hódtát és Házsongárd* városrészek miként volnának helyesebben elkeresztelhetők?

Ez annnyival is fontosabb, mert a polgárság körében házi használatban ma is népszerű *Hódtát és Házsongárd* neveknek esetleg hivatalossá tétele sokkal jobban tanuskodnék Kolozsvár lakosságának természetesen áltálakulásáról, mint pl. az egykori magyarság zömét alkotni látszó *Magyar város* elnevezés, melyet különben a hasonló okból fenntartani javasolt *Magyar-utca* a jelen nemzedék előtt ugyis eléggé dokumentál.

Tehát a Károlina, Erzsébet, Rákóczi, Linczer vagy Mátyás-város stb. fölmerült elnevezésektől eltekintve, melyek javára utcazánk és tereink egyikét-másikát ugyis lefoglaltuk, legfőlebb a népies Katona-város, Kalandos vagy Földész-kerület vagy más hasonló helyi jellegű nevek közül kellene a legezlszerűbbet kiválasztani.

A német Hasengartenből csaknem teljesen elmagyarosított *Házsongárd* eredetét még az idegen se tudhatna magyarázat nélkül rájónni, miért is szükség esetén ezt is jobb volna fenntartani, sem mint kevésbé alkalmas, vagy pláne rossz névvel elcserélni. Pl. a hajdani Mikó-, vagy Muzeum-kerten kívül, mely napjainkban a nagy közönséget se muzeumra, se kertre valami kellemesen nem emlékezteti, s ugy sincs semmi néven nevezendő vonatkozás a mi egy Muzeum kerületét Kolozsvár indokoltja tehetné. Az utcaelnevezéseket is meg lehetett volna annak idején a polgárságnak a helyi sajtóban való hozzászólásával könnyíteni.

*) Nagy neveket elejtettek,

Hely kellett a kisebbeknek —

S így, hol díszes „táblája” áll:

Bem apó ott se numerál.

(„Uj Budapest” 1899. 20. szám.)

Most is óhajlandó volna, hogy maga a város közönsége is érdeklődjék a dolog iránt és foglalkozzék a kérdéssel; hátha a közelgő városi közgyűlésig jobbnál jobb gondolatok keletkeznek.

Részemről megvitatás végeit ezennel tisztelettel indítványozom, hogy az újonnan elkeresztelendő két kerületet egyszerűen *Alsó* és *Felső*-városnak nevezzük el, mint a mely nevek talán némileg Kolozsvár helyrajzi viszonyainak is megfelelőeknek.

Egy városi képviselő.

A V. K. E. Közgyűlése.

A „Vöröskereszt-Egylet” Kolozsvár városi választmányja f. évi május 17-én tartotta meg rendes évi közgyűlést a megválasztott üléstermében.

A gyűlésen gr. Bánffy György v. b. t. t. elnököl, ki az elnöki bejelentések sorát azzal kezdő, hogy megemlékezett azon nagy és pótolhatlan veszteségről, mely az egyület érte gr. Schweinitz Gyuláné elnöktársának elhunytá által.

Ezután bejelentette cs. és ap. királyunk ő felségének azon legfelsőbb elhatározását, mely szerint a vöröskereszt legfőbb védnök-női tisztét Ausztria-Magyarországban Maria-Valéria főhercegnő ő felségére méltóztatott átruházni.

Az elnöki bejelentések után következett dr. Benel János titkár évi jelentésének felolvasása, mely nagy körültekintéssel és a legkisebb részleteket is felölve ismerteti az egylet 1899. évi működését. A nagy gondnal és szépen szerkesztett titkári jelentést a jelen voltak mindvégig fokozódó érdeklődéssel hallgattak.

Ugy erről, mint dr. Czikmántori Ottó egyt. pénztárnak gondosan szerkesztett pénztári számadásairól más alkalommal fogunk részletesen szólni.

Az elnöki megnyitóbeszéd egész terjedelmében a következő volt:

Tisztelt közgyűlés!

Nagyon szomorú kötelességgel kezdem meg e mai gyűlésen elnöki jelentésemet s mivel igaz azon állítás, hogy midőn lelkületünk tele van élénk fájdalommal és gyász-szal, hiányosan találhatók szavak azoknak helyes kifejezésére, épen ezért a tisztelt közgyűlés szíves elmozását kérem, ha egyesületünket ért vesztesség felett érzett mély sajnálkozás és őszinte fájdalomunkat csak hiányosan ecsetelhetem.

Gróf Schweinitz Gyuláné, Nemes Helena grófnő, szeretve tisztelt elnöknőnkét ápril hó 18-án a kirelhetetlen halál kiragadta körünkől.

E haláleset általános, őszinte részvétet keltett mindnyájunk lelkében. E vesztesség nagy ürt hagyott nemcsak azon egyesek szívében, kik hozzá vérségi kötelék által közel állottak, vagy jótéteményeit közvetlenül kezzeiből kapták, de lesújtólag hat az orsz. vöröskereszt egyesület egészére is, legkivált pedig elhunytá által elvárult kolozsvár városi választmányunkra. Valamint a forró égővi ciklonok dúlásának nagyságáról csak napok és hetek múlva lehet kellő tájékozást nyerni, ép ugy e vesztesség súlyát és nagyságát egyesületünk csak hetek és hónapok múltán tudja kellőleg mérlegelni.

Gróf Schweinitz Gyuláné nincs többé!

Megszűnt működni azon elme, mely a szenvedő emberiség nyomorának kisebbítésén, illetőleg megszüntetésén munkálkodott. Megszűnt dobogni azon szív, melynek minden lüktetése embertárs nyomora iránt nemes részvét volt. Megdermedt azon kéz, mely a szenvedőnek annyiszor anyagi segílyt nyújtott.

Mondják, hogy ha a sors közönségesebb lelkületű embert méltálatlanul pótolhatatlan vesztességgel sújt, többnyire azon lelkek máskor nyomora iránt kevésbé érzékenyekké válnak s mintegy megfásulnak.

A nemes lélek tulajdonsága azonban az, hogyha az élet viharaiiban szíjjeltépetett is — életöröme, boldogsága, — mint a vér-áztatott föld, annál jobban termi a szenvedők és nélkülözők számára a könyörület, részvét és vigasztalás gyümölcseit...

Ugy osztogatta ezeket a boldogult akkor is, midőn a végzet, mint anyát kétszer sujtotta pótolhatatlan vesztességgel ifju hajadonná felöltö s testi és lelki tulajdonokkal megadott leányának halálával. Ő, ki élte végeig siratta a legszebb korban eltemetett forrón szeretett gyermekeit s ezekkel minden reményét, boldog csak akkor volt, ha szenvedő embertársának egy könnyét letörölhette. Később hön szeretett férjét vesztette el, s midőn ugyszólva egyedül maradt, megnyitotta szívét a szenvedőknek, meg vendégszeretőházát azoknak, kik vele egy cél elérésére szövetségbe léptek, kik e nemes törekvésben támogatták.

Az orsz. vöröskereszt egyesületnek 1881. év óta volt tagja. Milyen tagja? Megmondják azon eredmények, melyek működése idejéből felmutathatók. 1888. február 18-án a Kolozsvár városi választmány elnöknőjévé választotta. A legfelsőbb helyen is, hogy mennyire méltányoltott üdvös és nemes működése, bizonyítja az, hogy apostoli királyunk ő Felsőge első között tüntette ki az I. oszt. Erzsébet-renddel. Elnöknői minőségében áldások működése sokkal ismeretesebb, mintsem bővebb ismertetésébe bocsátkozni szükségesnek tartanám. Ennek egyik legnagyobb bizonyítéka a külmagyar utcai kórház s kilőlönszen annak „Ilona” pavillonja. Ezen szép alkotás létrehozásában dr. Brandt József igazgató főorvos után legnagyobb érdeme van, fáradhatatlanul működővén nagy mü anyagi és erkölcsi támogatása körül.

Alig 1 és fél éve néhányan állottunk

ama kórház főépületének, az Ilona pavillon alapkö letétele szerény ünnepe, mindnyáján örömtelt reménnyel tekintettünk e mü alkotásának első momentumára; azonban közöltünk a nemes grófné tekintete volt a legragyogóbb, kit a kezdet nagy nehézségei nem aggasztottak. Lelke egész meggyőződésével, kettőzött szorgalommal működött azért, hogy e müvet teljesen befejezve láthassa. Azonban az isteni gondviselés ezt neki meg nem adta. Az ígért földet láthatta ugyan, de bele nem léphetett.

Őrizzük meg emlékét mindvégig s meg vagyok győződve a felől is, hogy meg fogják őrizni azok, kik jótéteményeiben részesültek, vagy létesített intézménye által abban részesítettnek fognak. Az ő áldott emléke élni fog mindnyájunk szívében, nemesak addig, míg e humánus intézmény, melyet civilizált hatalmas államok létesítettek, koronás fők, királyi és császári fenségek pártolnak és támogatnak, fenn fog állni, de még sokkal azután: mert a kinek nevét a szenvedők vések a hála emléklapjára, maradandóbb az minden érc-, vagy márványtáblánál.

Áldott emlékezetű elnöknőnk példája legyen szívétnek működésünkben s őrizzük meg emlékét az által, hogy hozzá hasonlóknak lenni törekedjünk.

Áldás és béke emlékezetén!

A szép beszéd mély hatást gyakorolt a hallgatóságra.

Elnök ezután indítványt tett, hogy az elhunyt grófnő emlékezte jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

Egyleti élet.

Önképzőköri ünnepély. A kereskedelmi akademia holnap csütörtökön délelőtt fél 10 órakor Önképzőköri zárünnepélyt tart. A zárünnepély után közvetlenül a tornászati s vívás verseny fog megtartatni, az akademia udvarán. Érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság.

Az Egyetemi Dalegylet f. hó 26-án, az az szombaton este fél 8 órakor a bölcészettakar 2. számú tantermében évrő-gyűlést tart, melyre az összes tagok megjelenését kéri az elnökség.

SZINHÁZ.

Dolovai nábob leánya. Herczegh Ferencz színművének tegnapi előadását egy új tag bemutatkozása tette érdekessé, kit csak nemrég szerződtettek a kolozsvári színházhoz. *Álmasi* Lola, az új tag, a czim-szerepet játszotta. Kezdő, tehát nem mentünk túlságosan nagy igényekkel a színházba. Álmasi Lola csinos színpadi jelensége; annyi azonban bizonyos, hogy a kisasszony tehetsége nincs arányban külső előnyeivel. Ezt különben Böllöny intendáns legjobban tudja, mert hiszen csak apróbb drámai szerepek eljátszására szerződtette; azokban használható is lesz. Egyről azonban le kell szoknia kis szerepkörében is, az affektáláslról: mert ezt nemcsak neki, hanem kiváló tehetségű színésznőknek sem szoktuk megbocsátani. Tarját *Szakács* sikerülten játszta, bár ez a szerep nem vág az ő egyéniségébe. Leginkább helyen volt *Irányi* (Bilitzy), ki jóízűen játszott s kapott is néhányszor őszinte tapsot, *Horváth* Paula (Szentirmayné) és *Tompa* (Szentirma) A többi szereplő a régi volt, tehát fölösleges is egyenként elősorolnunk. (b.)

A

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 23.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken (május 25.) jelenik meg.

— **A keresztjáró napok harmadika** ma volt. E napon is a kolozsvári r. kath. plébánia templomban reggel 8 órakor nagy misét tartottak, mely után Bíró Béla apát plébános megfelelő segédlettel körmenetet vezetett, ez uttal a minoriták templomába, a hol az ünnepélyes nagy misét szokott segédlettel Supka Béla házfőnök mondta. Szent beszédet a rend egyik növények papja tartott.

— **Esküdtzéki tárgyalás.** Ma reggel fél 8 órakor kezdetét vette a harmadik esküdtzéki tárgyalás. Elnök előadja, hogy Hanu Nasztaszia bűnténye került tárgyalásra, a ki gyújtogatás és lopás bűntettével van vádolva. A tárgyalást Szentkereszt Zsigmond báró elnök vezeti. Bírák Issekutz Gyula és dr. Stephani Elek. Jegyző Grandpierre Emil. Közvádló dr. Gölner Béla alügyész. Hites tolmács dr. Lehmann Róbert védő ügyvéd dr. Ábrahám Antal köz és váltó ügyvéd. Han Nasztaszia 20 éves g. k. vallású magyarul nem tud, különben jó képű pirosarcu hajadon leány, szolgáló. Az esküdtzségi így alakult meg: Pausinger Sándor, Meszticz Ferenc, Fuhrmann Albert, Pap Leontin, Kuncz Elek, dr. Kádár János, dr. Gámnán József, Bótky Aladár, Kovács Ede, dr. Albrecht Lajos, Kertész István, dr. Asztalos János, Gajzágó Manó, Székely Lajos. Vádlott egy öfvegy asszony házának istállójába batólt, felbeszített egy ládát abból ruha neműek loptott s az istálot meggyújtotta. A tárgyalás vonatottan foly, mert a vádlott is, a tanúk is csak oláhul beszélnek s Lehmann fordítja azt magyarra. A tárgyalás délelben félbeszakítottat, mert gyanúok merültek fel a leány zavart elmebeli állapotára nézve.

— **Kolozsváriak a Gyertyánfű-ünnepélyen.** Gyertyánfű Istvánt a budapesti pedagógium most nyugalmazott országos hírű igazgatóját, a magyar tanügynek e nagy tehetségű vezérferfiát holnap az ország minden részéből egybesseregrendő tanítványok (ma már előkelő professzorok) fogják megünnepelni nyugalmába vonulása alkalmából. Minden felől egybegyűlnek a volt tanítványok, hogy bucsut vegyenek egykori derék igazgatójától. Kolozsvárról, mint értesülünk, Kovács Béla és Pataki Vilmos, a tanítónőképző intézet rendes tanárai vesznek részt az ünnepélyen, s e célból ma este Budapestre utaznak.

— **A bécsi Auer társaság újabb huncutsága.** Magyarország fejlődése a bécsi Auer társaságnak. Milliót tőlünk feji ki. Száz értos részvényei után 2660 frt. osztalékot mi fizetünk az osztrák részvényeseknek. Más országok megtagadták e nyereszkező vállalatnak a szabadsalom megőrzését, csak Magyarországot tudta beugratni. Tegnapielőtt ismét fizetett reklám híreket küldött ez a cég a budapesti lapokban, melyekben hivatkozik a kolozsvári salamonit ítéletre, saját üzlete érdekében rémítgeti a fogyasztó közönséget. Az „Ellenzék”-hez pedig Budapestről ismét egy gunyoló levelet kaptunk s kérjük, mit szólnak mi a közre-adott cikkéhez? Hát mi semmit sem szólnunk. Figyelmeztetjük a fogyasztó közönséget, hogy addig is, míg a szabadsalom lejár, s ne vegyen ettől a bécsi társaságtól, hozason Berlinből, olesőbb égióket. Gálva urat, a társaság furlangos igazgatóját ismételtlen figyelemtetjük, hogy saját érdekükben, szállítsa le az Auer égők árát darabonkint 7 krajczára.

— **A kolozsvári főtéri templam restaurálása.** A hazai műemlékek orsz. bizottsága a Zsigmond király uralkodása idején épült kolozsvári főtéri templomot felvette az országos műemlékek sorába. A múlt évben fejezték be a nagybányai Szent István-torony helyreállítását, közelebből pedig a gyutafehervári püspöki templomot fogják stilszerűleg renoválni. Azután a kolozsvári főtéri templom restaurálásához kezdenek s azt az állam költségén fogják eszközölni. Főterünk minden esetre nyerni fog az által, ha templomunk stilszerű restaurálását az országos bizottság kellő szakszerűséggel keresztülvizsi.

— **Titokzatos halál.** Tegnapi délután telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a vasúti vánház pincéjében halva találtak egy embert. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre. Ott találtak csakugyan egy embert; feje lepedővel volt letakarva. Hogy került oda az ember, mi okozta a halált, az még rejtély. Dr. Veress Lajos orvos, ki a halottat megvizsgálta, a fulladás nyomait konstataálja rajta. A rendőrség megindította a nyomozást. Anyit tudtak meg csak, hogy a vánház pincéjéből füst tört ki; egy ember, ki a füstöt észrevette, egy kártya vízzel lement és ott ruhájában égre talált egy embert. Leontót és kioltotta a tüzet; a szerencsétlen azonban már megvolt fulladva a füsttől. Ezt a rendőrség csak mendemondák alapján tudja s kérdés: vajjon egyáltalán igaz-e? Mert különös, hogy mikép került a pincébe az ember s még rejtélyesebb, hogy mitől gyult meg ruhája. A rendőrség folytatja a nyomozást, mert a dolog mögött valami titokzatos bűntényt sejt.

— **Felakasztotta magát.** Tegnapi Fekete vadász-alezredes Székely-palotában levő

lakásán felakasztotta magát egy szép cseléd-leány. A halál oka szerelmi búbanak volt. Egy örmestert szeretett a leány, a ki szerelmét nem akarta viszonzni. Ezért akasztotta fel magát. Az ajtó sarkán függve találták meg, eltorzult arccal; mentési kísérlet hiábavaló volt, mert a szerencsétlen már kiszervezett.

— **A kolozsvári Kereskedelmi Akadémia** ifjúsága f. hó 24-én d. o. 9¹/₂ órakor önképzőköri záróünnepélyt rendez.

— **Elhunyt alkoholista.** Krisán Vaszi nyilván sohasem számított a hallhatatlanságra. Ő tudniillik csendes alkoholista volt, ki naponta számos pohár pálinkát ivott és nem volt válogatos, mert mindenféle fajtajú pálinkát és gaboniorumot megivott. Tegnapi azután végleg bedolgozott neki a pálinka, valahol részegen megtalálták s mivel ő maga nem tudta, hol van a lakása, bevitték a dolgozóházba. Ott aztán csendesen elaludt és máig is aludna, ha meg nem halt volna...

— **Szereléből a halálba.** Weisz Lujza 25-éves lutheranus vallású brassói születésű cselédleány, összeveszett egy vadász katonával szeretőjével. E miatt szíven lötte magát. Hulláját beszállították a kolozsvári boncz-tani intézetbe.

— **Bolondgomba akolozsvári piaczon.** Scheitz Vilmos minden heti vásárokon piac vizsgálatot tart. Tegnapi egy csomó mérges gombát foglaltak le, mit a rendőrség őrzeménybe vett.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** vasárnap e hó 27-én délelőtt tartja e havi rendes felolvasó ülését, melyen Csengery János r. tag Aischylos Orestia trilogiája cz. alatt értekeztet olvas fel. Hory Béla r. tag „Hogy utaztam én a kínai császárral?” cz. alatt elbeszélést; Tompa Kálmán vendégtől pedig költeményeket olvasnak föl.

— **Az „Első kolozsvári önképző zene-egylet”** e hó 17-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az egyelet teljesen újjászervezték, alapszabályait módosították s több üdövs intézkedéseket tettek izmosodásukra és általában egyeletik felvirágzására. A lemondott tisztviselő kar helyébe elnökül Braun Mihályt alelnökül Gombos Ferenczet, igazgatóul Nagy Gábor derék vendéglősnöket, a kitűnő hegedű virtuózt, tilkárul Csokonai Vitéz Mihályt, pénztárnokul Stekkel Józsefet, ellenőrül Papp Józsefet, szertárnokul Kovács Mihályt s végül karmesterül Kouba Pált választották meg. Az egyelet új életet nagy szabású hangversennyel fogják megkezdni. Ezen hangverseny Hegedűs Sándor miniszter fővédnöksége alatt felolvasási, ének és szavallattal kapcsolatos jun. 4-én a „Központi Szálloda” disztermében lesz. Közreműködnek Nemzeti színházunk művészei közül néhányan, továbbá Várady Aurél dr. ügyvéd, felolvasással, Csokonai Vitéz Mihály humorus elbeszéléssel, Vigh ur szavallattal. Egyezőlal derék iparosaink mindent elkövetnek, hogy szép céljaikat s törekvéseiket a nagy közönség anyagilag is támogatja.

— **Házasság.** A napokban kötött házasságot Aradon dr. Flesz Lajos máv. fogalmazó özv. Baczó Frigyes urnó Margit leányával.

— **Fagykárók a király szőlőjében.** Szerencséről írják: A tokaj-hegylaj szőlőkben, ahol a király szőlőterületei vannak, a fagy után következett néhány meleg nap teljesen nyilvánvalóvá tette a fagy által okozott károkat. A meleg időjárás miatt a sértetlen részek pedig változatlan pompával díszlenek. Most már tökéletesen megállapítható, hogy a kár nem oly nagy, mint kezdetben hitték. Felerészben a szőlők sértetlenül maradtak az egész Hegylaján, sőt egyes telelepek, mint például a király szőlő, semmi kárt nem szenvedtek. Általában azt lehet mondani, hogy ha Orbán napja s egyéb elemi csapás további károkat nem okoz a hegylaj szőlőkben, ahol 100 hektoliter bort vártak, 50-et még mindig szüretelnek.

— **A serajevói szerencsétlen mérnök** családának újabb adakozói: Wieland Ilka (Szilagy-Nagyfalu) 2 korona.

— **Kolozsvári átkok.** Az esküdtzsék mondja ki rád a boldogító igent.

A lázad emelkedjen, mint a kvóta.

Ugy dicsérjenek, mint a városi rendőrséget.

Szeressen a felebarátod, mint a bur az angolt.

Olyan tiszta legyen lelkiismereted, mint Kolozsvár utcái.

Az Auer társaság legyen a legolcsóbb beszerzési forrásod.

Tánczközben tűnjön az ki, hogy rajtad milyen elegáns alsónadrág van.

A rendőrség érdeklődjön az illetőségi heved iránt.

— **Adakozás az Erzsébet utra.** Az Erzsébet királyné emlék-utrá újabb adakozók a következők. Beteg Péterné és Lukács Adolfiné: Gajzágó Tivadarné 4 kr. Jékay Aladárné 1 kr. Özv. Hantz Károlyné 2 kr. Wein Armin 2 kr. Stefánides 1 kr. Vikol Jánosné 2 kr. Tóth Józsefné 1 kr. Gazelli Árpádné 2 kr. Özv. Tompa Jánosné 2 kr. Kelemen Mártonné 2 kr. Nyegetz Irma 2 kr. Váradi Károlyné 3 kr. Kásonyi Korina 2 kr. Özv. Makray Lőrinczné 2 kr. Komáromi Antonia 2 kr. Kraft nővérek 1 kr. Deák Józsefné 40 fl. N. N. 60 fl. Lehmanné 1 kr. Fögel Antalné 1 kr. Eöry Tivadarné 1 kr. Kliemke 1 kr. Gabányi 80 fl. Fratta Gázné 1 kr. Ferenczné 1 kr. Menyhátrné 2 kr. Balló Miklósné 50 fl. N. N. 2 kr. Kikaker B. 1 kr. Mezey Mihály 2 kr. Nagy Gyuláné 1 kr. N. N. 1 kr. Szentpéteri János 2 kr. Tholayné Miklós 1. 2 kr. Molnár Józsefné 2 k. Dr. Frank-Kis Jánosné 2 kr. Székely Irén 4 kr. Belegy Péterné 2 kr. Dr. Lukács Adolfiné 2 kr. Jsszesen 64 korona 30 fillér. A szives adakozók fogadják a hölgybizottság legnagyobb köszönetét. Bólyny Józsefné elnök, dr. Pataky Jenőné pénztárnok.

— **Hagyomány jótékony céljára.** A házberseglyező fillér egylet a Kirmayer-féle hagyatékból 117 koronát kapott, Benkő Mihály és Szucsáki Imre közbejárására, kiknek ez uton mond halás köszönetet az egylet nevében Kozma Ferenczné az egylet elnöke.

— **Deés a Mátyás-szobor javára.** A Mátyás szobor költségeiből még csinos kis összeg hiányzik. Deés városa, mely már egy izlen adakozott erre a célra, újabbán még 50 koronát szavazott meg a kegyeletes célra, a képviselő-testület legutóbbi közgyűlésén.

— **Magyar kenyér Párisban.** A múlt pénteken avatták fel Párisban a magyar sütőkemencézt, melyet a kiállítás területén Deutsch Mor, a párisi osztrák-magyar kereskedelmi és iparkamra alelnöke építtetett. Egy csinos pavilon ez az Invalidusok terén, a pincében magyar pékek, magyar lisztből csinálják a ropogós kifiket izles süteményeket a földszinti elegáns helyiségben pedig magyar leányok árulják a magyar pék-iparnak tetszetős termékeit. A kemence megnyitásban jelen volt Lukács Béla, Miklós Ödön, gróf Széchenyi Béla és Hanna grófné és körülbelül száz meghívott vendég, akik azután a magyar csárdában kedélyes ebédelt ünnepelték meg a magyar sütőkemence megnyitását. Az ebédén jelen volt huszonöt tekintélyes párisi péküzletlejedonos is, akik valamennyien magyar lisztből gyártják süteményeiket. Számos tőszban fogadkoztak, hogy a magyar lisztnek propagandát csinálnak kartarsaik között, ők maguk pedig a jövőben is csakis magyar lisztet fognak használni.

— **Monoclis dákák.** A párisi hölgyek e szezonban még inkább, mint valaha, beakarták bizonyítani, hogy chickben az összes nemzeteket fölülmúlják. E törekvése valleguabb divatjuk a monocle. Ez gyémántba van beágyalva. Vannak, akik gyöngyfoglalatot használnak, mások ismét színes követet. Aki nem annyira extravagáns, de a divattal még sem akar elmaradni, vesz egy békateknő-lorgnont s gyöngybe, gyémántba és egyéb drágakövekbe foglalt üveget tétet belé.

— **Apróhírek.** Németországban az idén harminczhattal keresekb bicicle gyár van, mint az elmúlt évben.

— New-York állam törvényhozása ez ülészakban 400-nál több törvényt gyártott.

— Norvégországba a házaspárok kedvezményes vasúti jegyekkel utaznak, körülbelül 25 százalék az engedmény.

— New-York és Boston közt, 213 mérföld, a gyorsvonat 4 óra 23 perc alatt teszi meg az utat.

— A világ leghoszabb csatornája az Erie, a mely Albanytól Buffaloiq 281 mérföld.

— Bostonban egy 105 éves négerasszony most ülte 105-ik születésnapját. Hat férje volt, most özvegy.

— A múlt évben 942 takarékpénztár volt az Egyesült-Államokban, ezeken összesen 2,501, 000,000 dollár volt kamatozás végett elhelyezve.

— Kanadánál bányatermékek tekintetében gazdagabb ország nincs a világon.

— Amerikában naponta 20 millió gombostű kell.

— A suezai csatorna ez évi január 1-től ápril 1-ig 4 millió 200 dollárt vett be.

— Europa lakosága évente 3 millióval szaporodik. Mostan körülbelül 362 millió lakosa van Európának.

— Oroszországban csak négyszer szabad nősiülni. A ki elmúlt 80 éves, a házasság rózsalánczát nem veheti magára.

— **Különös verseny.** Egy berlini kávéházban azzal a szándékkal ült össze a minap huszonkét dohányos, hogy kipróbálják egyhuzamban melyik tud füstölni közülök legtöbbet. A verseny két óra hosszágú tartott, de egy óra leforgása mulva csak hárman folytatták még a küzdelmet. A többi kidőlt. Két óra mulva egy sziléziai iparos győzött, ki tizenegy szivart szítt el egy huzamban. Egy porosz hat, egy bajor pedig hét szivarral tudott megbirkózni ennyi idő alatt.

— **Kiadó szállás.** Baromvásárorsor (Trencsintér) 6. szán alatt, szemben az épülődő igazgatói palatánál, szomszédos emeleti lakás, mely áll 61 szobából alkovenell, egy konyhából és fürdőszobával, folyó 1900. évi október hó 1-től júnyus áron kiadó. Az 5 szobából, melyben 3 parkettirozva van, 2 szoba albrébebe kiadható. A lakásba a vízvezeték be van vezetve. — Elköl-tőz és miatt bármely elfogadható áron eladó Külfarkas-utca 20. szán alatt egy pár gyönyörű szép páva.

— **Margit Crém.** Kévs hölgy van az országban, ki Földes Kelemen híres aradi győzszerész ezen kiváló arczkenőcsétmeiserné. Ugyan az összes arczkenőcsök között a Margit-Crémé örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem liganyt, sem ölmet nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztatlanságát, szeplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerüzletben. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, köhike, vészegénytség, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsoat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beklidése után 1 tekercset 1.25 frt-ért, 2 tekercset 2.30 forintért, 3 tekercset 3.35 frt-ért küld bérmenten — Pserhofer J. gyógyszerüzetára, Bécs, I. Singerstrasse 15. szám.

Mulatság.

A kolozsvári Egyetemi Kör f. évi június hó 1-én pénteken a sétatéri kioszk nagytérmeben saját pénztára javára zártkörű majális rendez. Védnökök: Gróf Beldi Ákos kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánja. Dr. Fabinyi Rudolf egyetemi rektor. Merza Lajos, az EMKE. főpénztárosa. Palkovics József cs. és kir. altábornagy. Szvacsina Géza Kolozsvár sz. kir. város polgármestere. A rendező bizottság élén: Fabinyi Rudolf elnök, Gabányi Imre alelnök, Székely Tibor alelnök és Ujhelyi Sándor alelnök állanak.

A Maros-Ludasi „Rongyosegylet” Választmánya: M. Ludason f. hó 4-én a Tolokán féle vendéglő nyári helyiségében a Rongyos Egylet” javára Tanczmánialaggal egybeköltött műsoros estélyt reudez.

Gyászrovat.

Virághullás. Keresztély Erzs, az áll. felsőbb leányiskola VI. osztályának nagy szorgalmu, kitűnő növendéke, aghártyagyuladás következtében kinos szenvedés után meghalt. Tegnapi temették el nagy, igaz részvét mellett. A koszorúkkal borított koporsót az intézet összes növendékei s az egész tanári kar kísérték az örök nyugalom helyére. A gyászszertartást Mózes András unit. pap végezte, megindító gyászbeszédet s bucsuszókat mondván. Szülők, rokonok, pályatársak, tanárok mély fájdalommal állottak körül a sirt, mely a szerény, tehetséges, munkás s rendkívül rokonszenves fiatal lány tetemét hideg ölebe zárta, annyi szép reményt temetve örökre el.

Köszegi és ilenczfalvi idősb. **Hórváth** József gyógyszerész, 48—49-es honvéd, Hídal-máson meghalt.

Szerkesztőségi üzenetek.

R. J. Torda. Csak a „Nyílttér”-ben jelenhet meg.

E. (Nagy-Ilonda). Igen hosszadalmas s a mellett czéltalan fejtegetés. Ezt a kérdést gyökeresebben kell kezelni, hogy eredménye legyen. Tárcazcikknek unalmas thema. Különben is a hosszadalmas fejtegetéseknek nincs olvasó közönsége, ha sem tárgyalál, sem öletességénél fogva nem hat az újdonság ingerél.

K. R. „Kesergő szerelem” általános czim alatt hozzánk beküldött verseiről ismételtelen sem nyilatkozhatunk kedvezően. De mivel ön most azt írja, hogy versei jobbak, mint birálatunk, közzöljük e rovatban a legjobbat. Itéljen a közönség.

Hozzá.

Szűd lobbanatja értem nem hevül, Mi vérző bura lelmem készíti, Hütlelen én, kinba fult keblemen Köny-zuhatagját kéjjel észleli.

Sötét sirirből a halál-vigyor Undok csont-képe réam meredez, — Am kin-tusamban is egy rémkacaj. Fásult ajkam reszeléken gerjedez!

Ne nézdeld bumnak hábor-tengerét, Ne halld vadult sobajnak rőp-szelét, Fegyver üreből egy zord dörmés.... Sir-éjbe szórja bum szívérzetét.

„**Egy kis leányhoz**” A kis leányt nem szabad ilyen rossz tárgzával izsgatgatni. És főképp nem czélirányos vizsgák előtt időt vesztegetni szárnyprobálgatás okkal, mert a papa megalálja tudni.

Előfizető. (Helyt!) Egy társas körben — írja ön — valaki ezt mondotta: „Dé guszitibus...” Ezt a pár szót önhöz intézte az illető, de ön nem értette meg, Mi valószínűleg tartjuk, hogy az illető nem czélzott „Gusztrira” azt se akarta mondani, hogy „gusztriros” sőt azt se, hogy ne „gusztrizz” tekintettel arra, hogy önnek Guszti ismerőse nincs. Különben egy ismeretes latin közmondás, mely így hangzik: De gustibus non est disputandum! Magyarul, szabadon fordítva azt teszi, hogy: *Kinek a pap, kinek a papné!*

Lőrincz deák. Nono domine fráter! Ne bolondozzék, mert bár írva van, hogy „keresd az asszonyt” azért még so jó azt keresni, sem versben sem prózában. A mi „beküldetett” — az a papirkosárba eltemetett. Requiescat im pace.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Munkácsy temetési költségei.

Budapest, május 23.

Munkácsy temetésén a gyászpompát köztudomás szerint részben az Entreprise des pompes funebres szolgáltatta. Főképpen a draperiak kerültek ki attól az intézettől, a temelés fényének emeléséhez szükséges egyéb holmit a művészek szereztek be, részben a maguk, részben a képzőművészeti társulat, részben a kormány költségén. Az Entreprise ennek daczára szokás szerint oly horribilis számlát nyújtott be, hogy igényeinek csökkentése végett már két ízben vizs-szautasították. A számla olyan, hogy a követelt összeg mivel sem kisebb, mint a használatban volt tárgyak beszerzési ára.

Kormányválság Romániában.

Budapest, május 23.

Bukaresti politikai körökben elterjedt hírek szerint pénzügyi válság miatt

nézeteltérések merültek fel a kabinet tagjai közt. Különösen az új kölcsön tekintetében eltérők a vélemények. A király elnöklése alatt miniszter tanács volt, anélkül, hogy sikerült volna az ellentéteket elsimitani. Határozottan állítják Gizescu és Istrati a miniszteriumból kilépnek és helyeiket a junimista táborhoz tartozó politikussokkal fogják betölteni. A király fentartotta magának, hogy a jövő héten dönt véglegesen a kabinetválság ügyében.

Háboru.

London, május 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Itt letartóztaták a boxerek hat vezetőjét. Azokba a kerületekbe, a melyekre a mozgalom kiterjed, csapatokat küldtek ki azzal a parancssal, hogy a mozgalmat kíméletlen szigorral elfojtsák.

London, május 22.

Roberts lord jelenti: Mahon őrnagy 18-án reggel 4 órakor bevonult Mafekingbe. A burok öt órai harc után kiűztek erős hadállásukból. Az angolok körülbelül 30 embert veszítettek. A burok veszteségei nagyok.

Erdélyi püspök czim.

Budapest, május 23.

Wlascis miniszter megküldte a választát a református konvent felterjesztésére az erdélyi püspöki czim dolgában.

Válaszában kijelenti:

Szemben az aggályokkal, a rendelet kiadásakor fenforgott határozott közjogi álláspontból folyólag is kijelentem, hogy teljesen távol állott a czélzat, hogy az **erdélyi püspöki czimnek bármely oly közjogi jelentőség tulajdoníttassék, mi a mai államjogunk egyik főalapelve, a vallásegynéltségbe ütköznék.**

Sőt egyenesen **kizártnak** tekint minden oly magyarázatot, mely az említett rendeletnek **oly értelmet akarna tulajdonítani**, hogy az állam az említett rendeletben foglalt czimnek valamely egyetemesebb, a többi egyházak **törvényes paritását és püspökeinek törvényes állását sértő jelentőséget** öhajtott volna tulajdonítani.

Nehogy azonban rendeletem bármily irányban félreértessék, vagy félremagyarázassák, kijelentem, hogy az **erdélyi róm. kath. püspöki czim használatát én teljesen jogosnak, törvényesnek tartom**, mert a címzés éppen úgy előfordul több magyarországi és erdélyi törvényben, valamint több közjogi okiratham.

Ugyancsak erdélyi r. k. püspök czim használatotott annak a legfelsőbb elhatározásnak a szövegében is, melylyel Ő felsége a jelenlegi püspök urat Leóhnart Ferencz püspök mellé utódlási joggal segédpüspökké kinevezte és merl a rendelet sem akart és a mai államjog alapján nem is akaratott mást vagy többet az erdélyi püspöki czim alatt érteni, mint az erdélyi r. kath. püspök fogalmát.

Ezekből folyólag nyilvánvaló és kijelentem, hogy az erdélyi róm. kath. püspök czim is, jogosan és törvényesen használható.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

„MARGIT”
gyógyforrás

Margitforrás-telep (Bereg megye).
A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad sót, azonban sok szénasavas nátriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságok azok, melyek a hasonló öszzetűléti vizek főlelmei. Kitiűnő hatása a légutat s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseznél, ha vérsere való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbeszélhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad sótával. Kiváló hatást látni töle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.
A hűgysavas sok lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmánál, a kö- és homokképződés eseteiben, miert is a budapesti és bécsi egyetem orrosztárnál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legvissebben használják, előnyt adnak a „Margit”-forrásnak a hozzá hasonló öszzetűléti gyógyvizek fölött.
Mint ivóvíz
Kiváló övszerken bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.
Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.
Főként:
ÉDESUTAT I. ásványviznyagykereskedés és sz. kir. udvari szállító Budapest.
Kapható minden gyógyszerüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Elnök: Galba Lajos.

Négy szuronyos ember behozza Pap Bélát, Pap Zoltánt és Zsoldics Mihályt. Pap Béla uri alak, jól nyirva s szép fekete bajszsal. Nem néz a közönség felé, ideges. Kalapját gyűri.

Elnök: Zsoldics Mihály!

Zsoldics Mihály 40 éves. Kikérdinationaléját. Jcképű, kifestett bajszú paraszt.

Pap Bélát hangosabb beszédre kell sarkenteni, 28 éves. Párbaéjrt volt büntetve, ezt büszkén mondta.

Pap Zoltán 31 éves.

Pap Béla homlokát simogatja.

Az esküdszék megállapítása után elnök kivezetteti Pap Bélát és Pap Zoltán vádlottakat. Vissza marad Zsoldics Mihály. Felolvassa a vádiratot.

E.: Megértette, mivel vádolták.

Elismeri bűnösségét? V.: El.

E. Mondja el időrendben, a hogy történt.

Zs. Szept. 26-án Pap Béla tek. ur izente, hogy menjek fel hozzá. Elnök: Csak Pap Béla!

Zs. Elment a szoba elé. Egy kis be, szédem van magával, kint a juhoknál. Leültek a parton. Pap Béla valami levélről beszélt, a mely szerint valakit el kell pusztítani s a sors ő ráesett, de ő nem akarja. Kérte, hogy pusztítsa el azt. Zs. kérte, hogy ne tétessze azt vele. Aztán pénzt ígért. Zs. azt mondta, hogy ő bár szegény ember, de nem akarja elvállalni. Nem mondta meg, kit akarna elpusztítani. Október 15-ig kell annak elpusztulni. Fog jönni Pestről valami sürgöny — nem tudja ő azt úgy elmondani. Ezt — mondja P. B. — csak maga teheti meg. Fenyegette, ha nem teszi meg s egy neszt észre vesz, egyik golyó a magáé, a másik az enyém. A kit meg kell ölni, az egy semmi.

A miatt az irás miatt, valakinek meg kell halni, kölöben neki nagy baja lesz.

Nagy kapacitálásra rávette magát, félt is.

Akkor hazamentek. Este bement hozzá, adott neki pénzt a revolverre. Itt vette a városn Kellner Kálmánál, 12-es. Pap Béla azt mondta neki, csak jót vegyen. A botos 2 golyót adott hozzá. P. B. jónak találta. A katonai revolverről volt szó, de elejtették, mert olyan csak Pap Jánosnak van. P. B. megmutatta a helyet, az udvari uton. Nem határozta el, hogy megöli, gondolta, hogy rászedi. Pálkázta a cselédekkel, 1 liter megittak. Jött Papp Béla, jelenti, hogy a lovat elküldték. Kifordította a bekeszt s elment, hogy legyen valami láttatja. Megindult szembe az urfival, s köszönt neki, de ő nem fogadja. Megjélezte a lovat, ez megugrott. S a fia elment. P. B. azt mondta, úgy ölje meg, hogy ne nyavalyogjon.

E. Miért vitte ki a revolvert?

V. Csak úgy, még nem akartam megölni.

Elnök: Elmondta-e Pap Bélának, hogy nem sikerült a dolog?

Zsoldics: Igen, nagyon is haragudott érte és ekkor mondta, hogy majd észjárka oda hívja aludni magához az Elemér urfit és vágjam el a nyakát, majd ő nyitva hagyja az ajtót, hogy bemehessek a szobába; de én erre nem vállalkoztam. Azt is mondta, hogy ki jön értem este a tanyára, én pedig Végső Mihály kondást fektessem az én helyemre, hogy ha jön az ur, engem ne találjon. Ez volt a második fogás.

Elnök: Mikor határozta el végképpen, hogy megöli az urfit?

Zsoldics: Délután két és három óra között.

Elnök: Mondta Pap Béla, hogy mit csináljon, ha megölte?

Zsoldics: Annyit mondott, hogy nekem nincs más dolgom, csak löjjem le, de arra ügyeljek, hogy ott ne foganak a holttest mellett.

Elnök: Hát azt mondta-e, hogy adjon valami jelt, ha elvégezte?

és kissé nyugtalannak látszik, a mint Tilda az előcsarnokba lép, de szívem, előre figyelmeztetem magát, hogy csak szidást kap tőle. Ő annyira haragszik magukra, hogy ha valamelyiküknek a nevét említik, olyan dübbs jön, mint a bika, ha vörös kendőt lobogtatnak előtte.

Ez a tudósítás nem bátorító, de Tilda nem tágít a szándékától és Hicksné mellett elhaladva, nehogy a bátorsága cserbehagyja, egyenesen a csarnok végén levő dolgozó szoba ajtaja felé tart. És a néhez függönyt, mely a szobát a léghuzamtól védte, félrehúzza a sötét tölgyajtón élesen kopogtat.

— Szabad — szabad! — kiáltja egy mérges hang és a hívásnak engedelmeskedve, Tilda a kilincset megfordítva a szobába lép.

Néhány pillanatig az öreg squire nem ismeri meg. A szoba félhomályban van és jobbra balra nézve kétségesen kérdi —

— Rozina, te vagy?

— Jó reggelt, Fülöp bátyám, — mondja Tilda.

Haragos pir borítja a Squire arcát. Visszadől a magashátú karosszéke és a helyett, hogy a közönségre válaszolna, a mellett levő kisasztalon álló kézi csegettőjét hatalmasan rázza.

Hicksné válaszol arra.

— Márta — mondja, elfojtott dühvel fordulva az asszony felé — többször megmondiam már magának, hogy a koldusoknak nem adok. Ezt a fiatal személyt utasítsa ki a házból!

De kérem, ez Tilda kisasszony, a saját édes testvérének a gyermeke — ellenveti Hicksné.

— Bátyám, részvételt hallottam, hogy rosszul érzi magát — mondja Tilda kissé remegő és fenszegtél hangon.

— Ki fenszegt az egészségemről? — kérdi az öreg ur mérgesen nézve Hicksnére.

— Doktor Leével találkoztam és ő

Zsoldics: Igen, hogy tegyek egy fél tőket a terrasra, de én oda nem igen mehettem, mert féltam a kutyától.

Elnök: Mikor váltak el egymástól?

Zsoldics: Délután 3 órakor.

Elnök: Mit csinált ezután?

Zsoldics: Sammit, szalmát hordtam, aztán meg egy kis pájkát is iszogattam, mert másnap a feleségem nevenapja volt. Tettem-vettem délután mindenfélét. Egy telt el estig az idő, a kis fiammal játszadoztam. Őt óra felé elindultam a Dezső-rétre, halottam egy kiáltást, de nem értettem. Sebesebben mentem, másodszor is hallottam, ekkor már tisztán értem meg a nevet és láttam is, hogy az urfi jön a lovon. Enoda-mentem hozzá, köszöntem neki, kezét is fogtam vele. Elközben nagyon elkéseredtem, kérdezte tőlem, miért sírok? Én nem feleltem neki semmit, hanem a fegyveremmel fejbe ütöttem, az urfi leesett a lóról és én kétszer lőttem a fájén keresztül.

— Odatartotta a homlokára a revolvert?

— Igen.

A szörnyűködésnek a moraja hallatszott a teremben, a hogy Zsoldics apróra részletezve, elmondta a szörnyű gyilkosságot.

— Hova lett a revolver, a mivel egyonlőtte?

— Elhajítottam.

— Ha elhajította volna, megtalálták volna.

Én is kerestem, de nem akadtam rá.

Erre az elnök sorba mutogatta a bűnjelket. Zsoldics nagyban magyarázgatja, hogy azoka golyók, a miből Pap Béla adott, nem igen férték a revolverbe, csak úgy igazították belé.

— Meggyőződött maga arról, hogy Elemér meghalt?

— Hogyne, hiszen tudok én fegyverrel banni. Tudom, hogy az a két golyó kioltotta életét.

— Most azt mondja meg, mit csinált a gyilkosság után?

— Hazamentem és — megkövetem alássem — hanytam. Rosszul lettem, a feleségem adott egy kis fekete kávé.

— A messzelátóra mikor tette ki a jelt, hogy elvégezte a dolgot?

— Este 9 órakor.

— Otthon volt már Pap Béla?

— Én bizony nem tudom.

— Mikor beszélt Pap Bélával?

— Csak másnap. Bementem délelőtt hozzá, mondtam neki, hogy agyonlőttem az urfit. Kérdeztem is tőle, hogy elvitte-e a holttestet. Az ur azt mondta, hogy nem lehetett, mert a feleség is vele volt és a kocsis is majd belebolított a holttestbe a lovakkal. Én azt feleltem, hogy most már nagy baj lesz, de az ur vigasztalt, hogy ne féljek.

Pap Béla kihallgatása.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Abban a részben, hogy megöltem az öcsémet — nem.

Elnök: Általában elismeri a bűnösséget?

Vádlott: Általában elismerem.

Elnök: Mondja hát el időrendben, a hogy az elméjében megfogalmazott.

Vádlott: Az én elmémben nem fogalmazott meg, hogy öcsémet megölöm. Szege-rálva voltam. (Nagy mozgás.) A vizsgálat-során sok dolgot kellett elhalgatnom, mert Zsoldicsot kimélni akartam. Én Elemér öcsémet gyűlöltem rossz tulajdonságai miatt. Hazudott, kártázott, hamisan kártázott. Szerette az italt. Ezek olyan tulajdonságok, a melyek nálunk, a mi családukban, veszedelmes mérvet öltének. Én nem akartam öcsémet megölni. Az öcsém juniushan mindennap nálam volt, lett volna alkalmam elpusztítani. Zoltánnal sem beszéltem erről a dologról, mert hiszen haragudtam rá. Meg-

mondta, hogy a bátyám rosszul érzi magát, — magyarázza Tilda idegesen.

Az öreg ur hátra dől a széken és csufondárosan nevetett.

— Minden mentés jó, csak, hogy egy fiatal emberrel szóba állhass — mondja gunyosan. És te azt gondold — a leány hangját utánozva, hogy Lee doktor bomlik utánad és el van ragadtatva a bájaid által? Nos kisasszony, egyszer életedben meg kell halgatnod az igazságot; nincs a föld kerék-ségén olyan férfi, a ki egy jó csomó pénz pótlék nélkül elég boldog volna téged feleségül venni. És, még mondd nekem valamit — ha doktor Lee azt gondolja, hogy én a te és a testvéreid kedvéért itt hagyom ezt az árnyék világot, akkor ő nagyon csalódott.

Az én halálom sem valószínűbb, mint az övé, vagy a tied; de — nevetve, az már sokkal valószínűbb, hogy nemsokára megházasodom.

— Megházasodik! — ismétli Tilda rémülve — Igen — megházasodom! — ismétli az öreg ur gonosz mosollyal, Rozina azt mondja, hogyha megakarok ottol szabadulni, hogy a szegény rokonaim fityósan a hyskamon legyenek, azoknak a távollartására jogot kell valakinek adnom. Tilda kisasszony, nemsokára hallani fogod az esküvőnk híret és akkor Rozina a nagynénéd lesz. És most menj haza és ezt mondd meg az anyádnak és nézd meg, hogy miképpen fogja megemészteni.

Tildát ez a hír határozottan megdöb-bentette, de rögtön elhatározta, hogy meg-
lepetésével nem engedi a mostani küldet-
sét megzavarni. — Miután egy leendő Ro-
zina néni kiáltásba van helyezve, annál
szükségesebb, hogy a testvérei számára mi-
előbb segítséget nyerjen.

(Folytatása következik.)

tiltottam neki, hogy ha én apámmal vagyok Udvariban, oda be ne tegye a lábát. Nem is jött öt éven keresztül. 1898-ban jött újra Udvariba s készült Amerikába. Miután Árpádnak én szerettem utlevelet, hozzám utasították, de nem jött.

Most én nem akartam vele beszélni. Az apám kért, hogy beküljek ki ve'e. Erre megtettem. Közbe Elemér is hazajött. Apró hazudozásait, ismét megkezdte. Az apám nagyon szerette. E miatt volt is köztünk cizvakodás, de én megbékültem az apám mi-
att. Egy este Zoltán azzal jött, hogy Árpád-tól levelet kapott Amerikából. Azt írja, ha százötven forintja lesz, ez a boldogság ut-
jára segíti. Hiszen ő sem tud boldogulni, mondtam Zoltánnak, de ő azt mondta, neki pusztulni kell innen minden áron. Azt mon-
ta, adjak neki pár száz forintot, ő ezért a Szamosba löki Elemért. Megvaliom, nem bán-
tam volna, ha ezt megteszi.

Elnök: Mikor volt ez?

Vádlott: Juniushan. Ekkor jött haza Nagyibányáról az iskolából. Lázár Mórictól hallottam, hogy a fia beteg, az anyám is mondta, hogy az orvosnak nem tetszik a tüdője.

Elnök: Beszéljen hangosabban!

Vádlott: Nem tudok.

Elnök: Próbáljon!

Vádlott: Megpróbálok. Zoltánnak ekkor megmondottam, hogy az anyám nem fogja megengedni, hogy Elemér a Szamosban fűrdjék. Ekkor Zoltán azt kérdezte tőlem: Van-e valami mérged? Erre azt feleltem: Van, siríchnin.

Elnök: Mire kérte Zoltán ezt?

Vádlott: Hogy megöli Elemért.

Majd így folytatja: Közben anyagi za-
varaim mind nagyobbak lettek. Én Zoltánnak mondtam, hogy most már vegezzem Elemér-rel, de ez sehogysm ment. Ekkor harároz-
tam el, hogy Zsoldicsot felszólítom a gyil-
kosságra. Adok neki 1000 forintot, hogy lölje agyon Elemért.

— Igaz, hogy pénzt adott Zsoldicsnak?

— 1000 forintot, de azt hiszem, meg-
tette volna a nélkül is.

Elnök szembesíti Pap Bélát Zsoldics-
csal, ki szembe mondja, hogy lelővéssel fe-
nyogette, ha Elemért el nem teszi láb alól.

Pap tagadja.

Ezután a tárgyalást felfüggesztik.

A városi kerületek új nevei.

Kolozsvár, máj. 21.

A tömeges utcaelnevezésekből kifolyó-
lag és az új helyszínelés alapján a Mátyás
szobor leleplezése idejéig elkészítendő új
terképen városunk közigazgatási kerületei
közül kettőnek föltétlenül új néven kell sze-
repelnie.

Ugyanis a belvárosi, hidelvei, kétviz-
közi és monostori kerületek jó hangzásu ne-
vei megmaradnának. ellenben a tarthatatlan
nevű *Küldőzér*, *Külmagyar*, *Külszén*, *Kül-
monostor* kerületek megfelelőbb nevekket je-
lölendők.

A szakbizottságtól hirtelenében „faute
de mieux” vagyis jobb hiányában elfogadott
Magyarváros és Múzeumkerület, különösen
utóbbi, alig mondható sikerült elnevezésnek.

Ezért vetem fel tehát a kérdést, hogy
egészen eltekintve a történeti és dina-ztikus
szempontoktól, melyek új utcazeneinknél
— szegény Bem apó rovására? — ugys elég-
dominálnak, vajjon tisztán népies és hely-
rajzi alapon a szóban forgó *Hóstat* és *Há-
szongárd* városrészek miként volnának he-
lyesebben elkeresztelhetők?

Ez annnyival is fontosabb, mert a pol-
gárság körében házi használatban ma is nép-
szerű *Hóstat* és *Hászongárd* neveknek esdleg
hivatalossá tétele sokkal jobban tanuskodnék
Kolozsvár lakosságának természetesen átalakulásától, mint pl. az egykori magyarság zö-
mét alkotni látszó *Magyar város* elnevezés,
melyet különben a hasonló okból fenntartani
javasolt *Magyar-utca* a jelen nemzedék előtt
ugys elégé dokumentál.

Tehát a Károlina, Erzsébet, Rákóczy,
Linczez vagy Mátyás-város stb. fölmerült
elnevezésektől eltekintve, melyek javára ut-
czáink és tereink egyikét-másikat ugys le-
foglaltuk, legfőlebb a népies Katona-város,
Kalandos vagy Földész-kerület vagy más ha-
sonló helyi jellegű nevek közül kellene a
legcélszerűbbet kiválasztani.

A német Hasengartenből csaknem tel-
jesen elmagyarosított *Hászongárd* eredetű
még az idegen se tudhatna magyarázat nél-
kül rájönni, miért is szükség esetén ezt is
jobb volna fenntartani, sem mint kevésbé al-
kalmas, vagy pláne rossz névvel elcserélni. Pl. a
hajdani Mikó-, vagy Múzeum-kerten kívül, mely
napjainkban a nagy közönséget se muzeum-
ra, se kertre valami kellemesen nem emlé-
kezteti, s ugys sincs semmi néven nevezendő
vonatkozás a mi egy Múzeum kerületét Ko-
lozsvárt indokoltá tehetne. Az utcaelneve-
zéseket is meg lehetett volna annak idején
a polgárságnak a helyi sajtóban való hozzá-
szólásával könnyíteni.

*) Nagy neveket elejtettek,

Hely kellett a kisebbeknek —

S így, hol díszes „táblája” áll:

Bem apó ott se numerál.

(„Uj Budapest” 1899. 20. szám).

Most is óhajtható volna, hogy maga a
város közönsége is érdeklődjék a dolog iránt
és foglalkozzék a kérdéssel; hátha a közel-
gő városi közgyűlésig jobbnál jobb gondo-
latok keletkeznek.

Részemről megvitatás végeit ezennel
tisztellel indítványozom, hogy az újonnan
elkeresztelendő két kerületet egyszerűen *Alsó*
és *Felső*-városnak nevezzük el, mint a mely
nevek talán némileg Kolozsvár helyrajzi vi-
szonyainak is megfelelőeknek.

Egy városi képviselő.

A V. K. E. Közgyűlése.

A „Vöröskereszt-Egylet” Kolozsvár vá-
rosi választmányja f. évi május 17-én tar-
totta meg rendes évi közgyűlést a megválasztott
üléstermében.

A gyűlésen gr. Bánffy György v. b. t. t.
elnökölt, ki az elnöki bejelentések sorát azzal
kezdte, hogy megemlékezett azon nagy és
pótolhatlan veszteségről, mely az egyület
érte gr. Schweinitz Gyuláné elnöktársának
elhunyta által.

Ezután bejelentette cs. és ap. királyunk
ő felségének azon legfelsőbb elhatározását,
mely szerint a vöröskereszt legfőbb védnök-
női tisztét Ausztria-Magyarországban Maria-
Valéria főhercegnő ő felségére méltóztatott
átruházni.

Az elnöki bejelentések után következett
dr. Benel János titkár évi jelentésének fel-
olvasása, mely nagy körültekintéssel és a
legkisebb részleteket is felölve ismerteti az
egylet 1899. évi működését. A nagy gondnal
és szépen szerkesztett titkári jelentést a
jelen voltak mindvégig fokozódó érdeklődéssel
hallgattak.

Ugy erről, mint dr. Czikmántori Ottó
egyl. pénztárnok gondosan szerkesztett pénztá-
ri számadásairól más alkalommal fogunk
részletesen szólni.

Az elnöki megnyitóbeszéd egész terje-
delmében a következő volt:

Tisztelt közgyűlés!

Nagyon szomorú kötelességgel kezdem
meg e mai gyűlésen elnöki jelentésemet s
mivel igaz azon állítás, hogy midőn lelki-
letünk tele van élénk fájdalommal és gyász-
szal, hiányosan találhatók szavak azoknak
helyes kifejezésére, épen ezért a tisztelt köz-
gyűlés szíves elmozdását kérem, ha egyösile-
tünket ért veszteség felett érzett mély sajnál-
kozás és őszinte fájdalomunkat csak hiá-
nyosan ecsetelhetem.

Gróf Schweinitz Gyuláné, Nemes Helena
grófnő, szeretve tisztelt elnöknőnkét ápril
hó 18-án a kirelhetetlen halál kiragadta kö-
rünkől.

E haláleset általános, őszinte részvétet
kellett mindnyájunk lelkében. E veszteség
melyt irt hagyott nemcsak azon egyesek szí-
vében, kik hozzá vérségi kötelék által közel
állottak, vagy jótéteményeit közvetlenül ke-
zeiből kapták, de lesújtólag hat az orsz.
vörös-kereszt egyesület egészére is, legkivált
pedig elhunyt által elárvult kolozsvár városi
választmányunkra. Valamint a forró égővi
cyklonok dúlásának nagyságáról csak napok
és hetek múlva lehet kellő tájékozást nyerni,
ép ugys e veszteség súlyát és nagyságát egye-
sületünk csak hetek és hónapok múltán tudja
kellőleg mérlegelni.

Gróf Schweinitz Gyuláné nincs többé!

Megszűnt működni azon elme, mely a
szenvadó emberiség nyomorának kisebbitésén,
illetőleg megszüntetésén munkálkodott. Meg-
szűnt dobogni azon szív, melynek minden
lökéteése embertárs nyomora iránt nem
részvét volt. Megdermedt azon kéz, mely a
szenvedőnek annyiszor anyagi segílyt nyuj-
tott.

Mondják, hogy ha a sors közönsége-
sebb lelkületű embert méltatlanul pótolhatat-
lan veszteséggel sújt, többnyire azon lelkek
mások nyomora iránt kevésbé érzékenyekké
válnak s mintegy megfásulnak.

A nemes lélek tulajdonsága azonban
az, hogyha az élet viharaiiban széjjeltépetett
is — életöröme, boldogsága, — mint a vér-
áztatott föld, annál jobban termi a szenve-
dők és nélkülözők számára a könyörület,
részvét és vigasztalás gyümölcseit...

Ugy osztogatta ezeket a boldogult ak-
kor is, midőn a végzet, mint anyát kétszer
sújtotta pótolhatatlan veszteséggel ifju haja-
donát felöltö s testi és lelki tulajdonokkal
megdólt leányának halálával. Ő, ki élte
végeig siratta a legszebb korban eltemetett
forrón szeretett gyermekeit s ezekkel minden
reményét, boldog csak akkor volt, ha szenv-
edő embertársának egy könnyét letörölhette.
Később hön szeretett férjét vesztette el, s
midőn ugyszólvá egyedül maradt, megnyi-
totta szívét a szenvedőknek, meg vendégsze-
retőházát azoknak, kik vele egy cél eléré-
sére szövetségbe léptek, kik e nemes törek-
vésben támogatták.

Az orsz. vörös-kereszt egyesületnek
1881. év óta volt tagja. Milyen tagja? Meg-
mondják azon eredmények, melyek működése
idejéből felmutathatók. 1888. február 18-án
a Kolozsvár városi választmány elnöknőjévé
választotta. A legfelsőbb helyen is, hogy
mennyei méltányoltatott üdvös és nemes
működése, bizonyítja az, hogy apostoli kirá-
lyunk ő Felsőge első között tüntette ki az
I. oszt. Erzsébet-renddel. Elnöknői minősé-
gében áldásos működése sokkal ismeretesebb,
mintsem bővebb ismertetésébe bocsátkozni
szükségesnek tartanám. Ennek egyik legna-
gyobb bizonyítéka a külmagyar utcai kór-
ház s különösen annak „Ilona” pavillonja.
Ezen szép alkotás létrehozásában dr. Brandt
József igazgató főorvos után legnagyobb érdeme van, fáradhatatlanul működővén egy
mű anyagi és erkölcsi támogatása körül.

Alig 1 és fél éve néhányan állottunk

ama kórház főépületének, az Ilona pavillon
alapkő letétele szerény ünnepén, mindnyájan
örömtelt reménylenül tekintettünk e mű alkotásának első momentumára; azonban közöt-
tünk a nemes grófné tekintete volt a legra-
gyogóbb, kit a kezdet nagy nehézségei nem
aggasztottak. Lelke egész meggyőződésével,
kettőzött szorgalommal működött azért, hogy
e művet teljesen befejezve láthassa. Azon-
ban az isteni gondviselés ezt neki meg nem
adta. Az ígért földet láthatta ugyan, de bele
nem léphetett.

Őrizzük meg emlékét mindvégig s meg
vagyok győződve a felől is, hogy meg fogják
őrizni azok, kik jótéteményeiben részesültek,
vagy létesített intézménye által abban része-
sítettnek fognak. Az ő áldott emléke élni fog
mindnyájunk szívében, nemesak addig, míg e
humánus intézmény, melyet civilizált hatal-
mas államok létesítettek, koronás fők, királyi
és császári fenségek pártolnak és támogat-
nak, fenn fog állani, de még sokkal azután:
mert a kinek nevét a szenvedők vések a
hála emléklapjára, maradandóbb az minden
érec-, vagy márványtáblánál.

Áldott emlékezetű elnöknőnk példája
legyen szövetnek működésünkben s őrizzük
meg emlékét az által, hogy hozzá hasonlóknak
lenni törekedjünk.

Áldás és béke emlékezetén!

A szép beszéd mély hatást gyakorolt a
hallgatóságra.

Elnök ezután indítványt tett, hogy az
elhunyt grófnő emlékezete jegyzőkönyvileg
megörökíttessék.

Egyleti élet.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 23.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken (május 25.) jelenik meg.

— **A keresztjáró napok harmadika** ma volt. E napon is a kolozsvári r. kath. plébánia templomban reggel 8 órakor nagy misét tartottak, mely után Bíró Béla apát plébános megfelelő segédlettel körmenetet vezetett, ez uttal a minoriták templomába, a hol az ünnepélyes nagy misét szokott segédlettel Supka Béla házfőnök mondta. Szent beszédet a rend egyik növények papja tartott.

— **Esküdtzéskü tárgyalás.** Ma reggel fél 8 órakor kezdetét vette a harmadik esküdtzéskü tárgyalás. Elnök előadja, hogy Hanu Nasztaszia bűnténye került tárgyalásra, a ki gyújtogatás és lopás büntetvével van vádolva. A tárgyalást Szentkereszt Gyula és dr. Stephan Elek jegyző Grandpierre Emil. Közvádó dr. Gölner Béla alügyész. Hites tolmács dr. Lehmann Róbert védő ügyvéd dr. Ábrahám Antal köz és váltó ügyvéd. Han Nasztaszia 20 éves g. k. vallásu magyarul nem tud, különben jó képű pirosarcu hajdon leány, szolgáló. Az esküdtzések így alakult meg: Pausinger Sándor, Meszticz Ferenc, Fuhrmann Albert, Pap Leontin, Kuncz Elek, dr. Kádár János, dr. Gámn József, Bótky Aladár, Kovács Ede, dr. Albrecht Lajos, Kertész István, dr. Asztalos János, Gajzágó Manó, Székely Lajos. Vádlott egy öfvegy asszony házának istállójába batólt, felfeszített egy ládát abból ruha neműket lopott s az istálot meggyújtotta. A tárgyalás vonatottan foly, mert a vádlott is, a tanúk is csak oláhul beszélnek s Lehmann fordítja azt magyarra. A tárgyalás délelben félbeszakítottat, mert gyanúkok merültek fel a leány zavart elmebeli állapotára nézve.

— **Kolozsváriak a Gyertyánfű-ünnepélyen.** Gyertyánfű Istvánt a budapesti pedagógium most nyugalmazott országos hírű igazgatóját, a magyar tanügynek e nagy tehetségű vezérferfiát holnap az ország minden részéből egybeseregledő tanítványok (ma már előkelő professzorok) fogják megünnepelni nyugalmába vonulása alkalmából. Minden felől egybegyűlnek a volt tanítványok, hogy bucsut vegyenek egykori derék igazgatójától. Kolozsvárról, mint értesülünk, Kovács Béla és Pataki Vilmos, a tanítónőképző intézet rendes tanárai vesznek részt az ünnepélyen, s e célból ma este Budapestre utaznak.

— **A bécsi Auer társaság újabb huncutsága.** Magyarország feijts tehene a bécsi Auer társaságnak. Milliótól több feji ki. Száz értos részvényei után 2660 frt. osztalékot mi fizetünk az osztrák részvényeseknek. Más országok megtagadták e nyereszkes vállalatnak a szabadalom meghosszabbítását, csak Magyarországot tudta beengedni. Tegnapielőtt ismét fizetett reklám hírek között ez a cég a budapesti lapokban, melyekben hivatkozik a kolozsvári salamonai itéletre, saját üzlete érdekében rémítgeti a fogyasztó közönséget. Az „Ellenzék”-hez pedig Budapestről ismét egy gunyoló levelet kaptunk s kérjük, mit szólnak mi a közre-adott cikkéhez? Hát mi semmit sem szólnak. Figyelmeztetjük a fogyasztó közönséget, hogy addig is, míg a szabadalom lejár, s ne vegyen etől a bécsi társaságtól, hozason Berlinből, olesőbb égióket. Gálva urat, a társaság furlangos igazgatóját ismételtlen figye[meztetjük, hogy saját érdekükben, szállítsa le az Auer égiók árát darabonkint 7 krajczárra.

— **A kolozsvári főtéri templam restaurálása.** A hazai műemlékek orsz. bizottsága a Zsigmond király uralkodása idején épült kolozsvári főtéri templomot felvette az országos műemlékek sorába. A múlt évben fejezték be a nagybányai Szent István-torony helyreállítását, közelebből pedig a gyutafehervári püspöki templomot fogják stilszerűleg renoválni. Azután a kolozsvári főtéri templom restaurálásához kezdenek s azt az állam költségén fogják eszközölni. Főterünk minden esetre nyerni fog az által, ha templomunk stilszerű restaurálását az országos bizottság kellő szakszerűséggel keresztülviszi.

— **Titokzatos halál.** Tegnapi délután telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a vasúti vámház pinczejében halva találtak egy embert. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínére. Ott találtak csakugyan egy embert; feje lepedővel volt letakarva. Hogy került oda az ember, mi okozta a halált, az még rejtély. Dr. Veress Lajos orvos, ki a halottat megvizsgálta, a fulladás nyomait konstatalta rajta. A rendőrség megindította a nyomozást. Anyit tudtak meg csak, hogy a vámház pinczejéből füst tört ki; egy ember, ki a füstöt észrevette, egy kártya vízzel lement és ott ruhájában égre talált egy embert. Leontót és kioltotta a tüzet; a szerencsétlen azonban már megvolt fulladva a füsttől. Ezt a rendőrség csak mendemondák alapján tudja s kérdés: vajjon egyáltalán igaz-e? Mert különös, hogy mikép került a pinczébe az ember s még rejtélyesebb, hogy mitől gyult meg ruhája. A rendőrség folytatja a nyomozást, mert a dolog mögött valami titokzatos bűntényt sejt.

— **Felakasztotta magát.** Tegnapi Fekete vadász-alezredes Székely-palotában levő

lakásán felakasztotta magát egy szép eseléd-leány. A halál oka szerelmi búbanak volt. Egy örmestert szeretett a leány, a ki szerelmét nem akarta viszonzni. Ezért akasztotta fel magát. Az ajtó sarkán függve találták meg, eltorzult arczzal; mentési kísérlet hiábavaló volt, mert a szerencsétlen már kiszívodott.

— **A kolozsvári Kereskedelmi Akadémia** ifjusága f. hó 24-én d. e. 9¹/₂ órakor önképzőköri zárünnepélyt rendez.

— **Elhunyt alkoholista.** Krisán Vaszi nyilván sohasem számított a hallhatatlanságra. Ő tudniillik csendes alkoholista volt, ki naponta számos pohár pálinkát ivott és nem volt válogatós, mert mindenféle fajtájú pálinkát és gaboniorumot megivott. Tegnapi azután végleg bedolgozott neki a pálinka, valahol részegen megtalálták s mivel ő maga nem tudta, hol van a lakása, bevitték a dolgozóházba. Ott aztán csendesen elaludt és máig is aludna, ha meg nem halt volna...

— **Szereléből a halálba.** Weisz Lujza 25-éves lutheranus vallásu brassói születésű cseledeleány, összeveszett egy vadász katonával szeretőjével. E miatt szíven lötte magát. Hulláját beszállították a kolozsvári boncz-tani intézetbe.

— **Bolondgomba akolozsvári piaczon.** Scheitz Vilmos minden heti vásárokon piac vizsgálatot tart. Tegnapi egy csomó mérges gombát foglaltak le, mit a rendőrség őrzeménybe vett.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** vasárnap e hó 27-én délelőt tartja e havi rendes felolvasó ülését, melyen Csengery János r. tag Aischylos Orestia trilogiája cz. alatt értekezést olvas fel. Hory Béla r. tag „Hogy utaztam én a kínai császárral?” cz. alatt elbeszélést; Tompa Kálmán vendégtől pedig költeményeket olvasnak föl.

— **Az „Első kolozsvári önképző zene-egylet”** e hó 17-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az egyelet teljesen újjászervezték, alapszabályait módosították s több tővös intézkedéseket tettek izmosodásukra és általában egyeletik felvirágozására. A lemondott tisztviselő kar helyébe elnökül Braun Mihályt alelnökül Gombos Ferenczet, igazgatóul Nagy Gábor derék vendégiosunkot, a kitűnő hegedű virtúzt, tilkárul Csokonai Vitéz Mihályt, pénztárnokul Stekkel Józsefet, ellenőrül Papp Józsefet, szertárnokul Kovács Mihályt s végül karmesterül Kouba Pált választották meg. Az egyelet új életet nagy szabásu hangversennyel fogják megkezdni. Ezen hangverseny Hegedűs Sándor miniszter fővédnöksége alatt felolvasási, ének és szavallattal kapcsolatosan jun. 4-én a „Közponi Szállóda” dísztermében lesz. Közreműködnek Nemzeti színházunk művészei közül néhányan, továbbá Várady Aurél dr. ügyvéd, felolvasással, Csokonai Vitéz Mihály humorus elbeszéléssel, Vigh ur szavallattal. Egyezőlal derék iparosaink mindent elkövetnek, hogy szép céljaikat s törekvéseiket a nagy közönség anyagilag is támogatja.

— **Házasság.** A napokban kötött házasságot Aradon dr. Flesz Lajos máv. fogalmazó özv. Baczó Frigyes urnó Margit leányával.

— **Fagykárók a király szőlőjében.** Szerencséről írják: A tokaj-hegylaj szőlőkben, ahol a király szőlőterületei vannak, a fagy után következett néhány meleg nap teljesen nyilvánvalóvá tette a fagy által okozott károkat. A meleg időjárás miatt a sértetlen részek pedig változatlan pompával díszlenek. Most már tökéletesen megállapítható, hogy a kár nem oly nagy, mint kezdetben hitték. Felerészben a szőlők sértetlenül maradtak az egész Hegylaján, sőt egyes telepelek, mint például a király szőlő, semmi kárt nem szenvedtek. Általában azt lehet mondani, hogy ha Orbán napja s egyéb elemi csapás további károkat nem okoz a hegylajai szőlőkben, ahol 100 hektoliter bort vártak, 50-et még mindig szüretelnek.

— **A serajevói szerencsétlen mérnök** családnak újabban adakoztak: Wieland Ilka (Szilagy-Nagyfalu) 2 korona.

— **Kolozsvári átkok.** Az esküdtzék mondja ki rád a boldogító igent.

A lázad emelkedjen, mint a kvóta.

Ugy dicsérjenek, mint a városi rendőrséget.

Szeressen a felebarátod, mint a bur az angolt.

Olyan tiszta legyen lelkiismereted, mint Kolozsvár utcái.

Az Auer társaság legyen a legolcsóbb beszerzési forrásod.

Tánczközben tűnjön az ki, hogy rajta milyen elegáns alsónadrág van.

A rendőrség érdeklődjön az illetőségi hegyed iránt.

— **Adakozás az Erzsébet utra.** Az Erzsébet királyné emlék-utrá újabb adakoztak a következők. Beteg Péterné és Lukács Adolfiné: Gajzágó Tivadarné 4 kr. Jékay Aladárné 1 kr. Özv. Hantz Károlyné 2 kr. Wein Armin 2 kr. Stefánides 1 kr. Vikol Jánosné 2 kr. Tóth Józsefné 1 kr. Gazelli Árpádné 2 kr. Özv. Tompa Jánosné 2 kr. Kelemen Mártonné 2 kr. Nyegrupt Irma 2 kr. Váradi Károlyné 3 kr. Kászoni Korina 2 kr. Özv. Makray Lőrinczné 2 kr. Komáromi Antonia 2 kr. Kraft nővérek 1 kr. Deák Józsefné 40 fl. N. N. 60 fl. Lehmanné 1 kr. Fögel Antalné 1 kr. Eöry Tivadarné 1 kr. Klemek 1 kr. Gabányi 80 fl. Fratta Gézáné 1 kr. Ferenczné 1 kr. Menyhátrné 2 kr. Balló Miklósné 50 fl. N. N. 2 kr. Kikaker B. 1 kr. Mezey Mihály 2 kr. Nagy Gyuláné 1 kr. N. N. 1 kr. Szentpéteri János 2 kr. Tholayné Miklós 1. 2 kr. Molnár Józsefné 2 kr. Dr. Frank-Kis Jánosné 2 kr. Székely Irén 4 kr. Belegy Péterné 2 kr. Dr. Lukács Adolfiné 2 kr. Jsszesen 64 korona 30 fillér. A szives adakozók fogadják a hölgybizottság legnagyobb köszönetét. Bolony Józsefné elnök, dr. Pataky Jenőné pénztárnok.

— **Hagyomány jótékony célra.** A házberseglyző fillér egyelet a Királyer-féle hagyatékból 117 koronát kapott, Benkő Mihály és Szucsáki Imre közbejárására, kiknek ez uton mond halás köszönetet az egyelet nevében Kozma Ferenczné az egyelet elnöke.

— **Deés a Mátyás-szobor javára.** A Mátyás szobor költségeiből még csinos kis összeg hiányzik. Deés városa, mely már egy izben adakozott erre a célra, újabban még 50 koronát szavazott meg a kegyeletes célra, a képviselő-testület legutóbbi közgyűlésén.

— **Magyar kenyér Párisban.** A múlt pénteken avatták fel Párisban a magyar sütőkemencézt, melyet a kiállítás területén Deutsch Mor, a párisi osztrák-magyar kereskedelmi és iparkamra alelnöke építtetett. Egy csinos pavilon ez az Invalidusok terén, a pinczében magyar pékek, magyar lisztből csinálják a ropogós kifiket izles süteményeket a földszinti elegáns helyiségben pedig magyar leányok árulják a magyar pék-iparnak tetszetős termékeit. A kemencze megnyitásban jelen volt Lukács Béla, Miklós Ödön, gróf Széchenyi Béla és Hanna grófné és körülbelül száz meghívott vendég, akik azután a magyar csárdában kedélyes ebédelt ünnepeltek meg a magyar sütőkemencze megnyitását. Az ebédén jelen volt huszonöt tekintélyes párisi péküzletteljedonos is, akik valamennyien magyar lisztből gyártják süteményeiket. Számos tőszban fogadkoztak, hogy a magyar lisztnek propagandát csinálnak kartsaikk között, ők maguk pedig a jövőben is csakis magyar lisztet fognak használni.

— **Monoclis dákák.** A párisi hölgyek e szezonban még inkább, mint valaha, beakarták bizonyítani, hogy chikben az összes nemzeteket fölülmúlják. E törekvése vall legújabb divatjuk a monocle. Ez gyémántba van befoglalva. Vannak, akik gyöngyfoglalatot használnak, mások ismét színes köveket. Aki nem annyira extravagáns, de a divattal még sem akar elmaradni, vesz egy békateknő-lorgnont s gyöngybe, gyémántba és egyéb drágakövekbe foglalt üveget tétet belé.

— **Apróhírek.** Németországban az idén harminczhattal kevesebb bicicle gyár van, mint az elmúlt évben.

— **New-York állam törvényhozása** ez ülészakban 400-nál több törvényt gyártott.

— **Norvégországba** a házaspárok kedvezményes vasúti jegyekkel utaznak, körülbelül 25 százalék az engedmény.

— **New-York és Boston közt**, 213 mértföld, a gyorsvonat 4 óra 23 perc alatt teszi meg az utat.

— **A világ leghoszabb csatornája** az Erie, a mely Albanytól Buffaloig 231 mértföld.

— **Bostonban** egy 105 éves négerasszony most ülte 105-ik születésnapját. Hat férje volt, most özvegy.

— **A múlt évben** 942 takarékpénztár volt az Egyesült-Államokban, ezeken összesen 2,501, 000,000 dollár volt kamatozás végett elhelyezve.

— **Kanadánál** bányatermékek tekintetében gazdagabb ország nincs a világon.

— **Amerikában** naponta 20 millió gombostű kell.

— **A suezai csatorna** ez évi január 1-től ápril 1-ig 4 millió 200 dollárt vett be.

— **Europa lakosága** évente 3 millióval szaporodik. Mostan körülbelül 362 millió lakosa van Európának.

— **Oroszországban** csak négyszer szabad nősülni. A ki elmúlt 80 éves, a házasság rózsalánczát nem veheti magára.

— **Különös verseny.** Egy berlini kávéházban azzal a szándékkal ült össze a minap huszonek dohánys, hogy kipróbálják egyhuzamban melyik tud füstölni közülök legtöbbet. A verseny két óra hosszágú tartott, de egy óra leforgása mulva csak hárman folytatták még a küzdelmet. A többi kidőlt. Két óra mulva egy szíleziái iparos győzött, ki tizenegy szivart szitt el egy huzamban. Egy porosz hat, egy bajor pedig hét szivarral tudott megbirkózni ennyi idő alatt.

— **Kiadó szállás.** Baromvásárorsor (Trenszintér) 6. szán alatt, szemben az épülődő igazságügyi palotával a királyi házhoz emeleti lakás, mely áll 6 szobából alkovenél, egy konyhából és fürdőszobából, folyó 1900. évi október hó 1-től júlyanos áron kiadó. Az 5 szobából, melyben 3 parkettirova van, 2 szoba alhátelek kiadható. A lakásba a vízvezeték be van vezetve. — Elköl-tőz és miatt bármely elfogadható áron eladó Küllfars-utca 20. szán alatt egy pár gyönyörű szép páva.

— **Margit Crém.** Kevés hölgy van az országban, ki Földes Kelemen híres aradi győzszerész ezen kiváló arczkenőcsét ismerné. Ugyan az összes arczkenőcsök között a Margit-Crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem liganyt, sem ölmet nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztatlanságát, szeplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerüzletben. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólíka, vészegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vörtszitító labdacsoat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszer b. figyelemükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beklűdése után 1 tekercset 1.25 frt-ért, 2 tekercset 2.30 frt-ért, 3 tekercset 3.35 frt-ért küld bérmenten — Pserhofer J. gyógyszerüzetára, Bécs, I. Singerstrasse 15. szán.

Mulatság.

A kolozsvári Egyetemi Kör f. évi június hó 1-én pénteken a sétatéri kioszk nagytérmeben saját pénztára javára zártkörű majális rendez. Védnökök: Gróf Beldi Ákos kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánja. Dr. Fabinyi Rudolf egyetemi rektor. Merza Lajos, az EMKE. főpénztárosa. Palkovics József cs. és kir. altábornagy. Szvacsina Géza Kolozsvár sz. kir. város polgármestere. A rendező bizottság élén: Fabinyi Rudolf elnök, Gabányi Imre alelnök, Székely Tibor alelnök és Ujhelyi Sándor alelnök állanak.

A Maros-Ludasi „Rongyosegylet” Választmánya: M. Ludason f. hó 4-én a Tolokán féle vendéglő nyári helyiségében a Rongyos Egylet” javára Tanczmánlatssággal egybekötött műsoros estélyt reudez.

Gyászrovat.

Virághullás. Keresztély Erzs, az áll. felsőbb leányiskola VI. osztályának nagy szorgalmu, kitűnő növendéke, aghártyagyuladás következtében kinos szenvedés után meghalt. Tegnapi temették el nagy, igaz részvét mellett. A koszorúkkal borított koporsót az intézet összes növendékei s az egész tanári kar kísérték az örök nyugalom helyére. A gyászszertartást Mózes András unit. pap végezte, megindító gyászbeszédet s bucsuszókat mondván. Szülők, rokonok, pályatársak, tanárok mély fájdalommal állottak körül a sirt, mely a szerény, tehetséges, munkás s rendkívül rokonszenves fiatal lány tetemét hideg ölebe zárta, annyi szép reményt temetve örökre el.

Köszegi és ilenczfalvi idősb. **Hórváth József** gyógyszerész, 48—49-es honvéd, Hídal-máson meghalt.

Szerkesztőségi üzenetek.

R. J. Torda. Csak a „Nyílttér”-ben jelenhet meg.

E. (Nagy-Ilonda). Igen hosszadalmas s a mellett czéltalan fejtegetés. Ezt a kérdést gyökeresebben kell kezelni, hogy eredménye legyen. Tárcazzikknek unalmas thema. Különben is a hosszadalmas fejtegetéseknek nincs olvasó közönsége, ha sem tárgyalál, sem ötletességénél fogva nem hat az újdonság ingerével.

K. R. „Kesergő szerelem” általános czim alatt hozzánk beküldött verseiről ismételtelen sem nyilatkozhatunk kedvezően. De mivel ön most azt írja, hogy versei jobbak, mint birá'atunk, közüljük e rovatban a legjobbat. Itéljen a közönség.

Hozzá.

Szűd lobbanatja értem nem hevül, Mi vérző bura lelکم készletti, Hütleen lány, kímha fult keblemen Köny-zuhatagját kéjjel észleli.

Sötét sirirühöl a halál-vigyor Undok csont-képe réam meredez, — Ám kin-tusámban is egy rémkacszaj. Fásult ajkam reszelésem gerjedez!

Ne nézdeld bumnak hábor-tengerét, Ne halld vadult sobajnak rőp-szelét, Fegyver üreből egy zord dörmés.... Sir-éjbe szórja bum szívérzetét.

„Egy kis leányhoz” A kis leányt nem szabad ilyen rossz társával ijszgetetni. És főképp nem czélirányos vizsgák előtt időt vesztegetni szárnyprobálgatásokkal, mert a papa megalatja tudni.

Előfizető. (Helyt) Egy társas körben — írja ön — valaki ezt mondotta: „Dé guszitibus...” Ezt a pár szót önhöz intézte az illető, de ön nem értette meg, Mi valószínűk tartjuk, hogy az illető nem czélzott „Gusztrira” azt se akarta mondani, hogy „gusztrirosz” sőt azt se, hogy ne „gusztrizz” tekintettel arra, hogy önnek Guszti ismerőse nincs. Különben egy ismeretes latin közmondás, mely így hangzik: De gustibus non est disputandum! Magyarul, szabadon fordítva azt teszi, hogy: Kinek a pap, kinek a papné!

Lőrincz deák. Nono domine fráter! Ne bolondozzék, mert bár írva van, hogy „keresd az asszonyt” azért még se jó azt keresni, sem versben sem prózában. A mi „beküldetett” — az a papirkosárba eltemetett. Requiescat im pace.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Munkácsy temetési költségei.

Budapest, május 23.

Munkácsy temetésén a gyászpompát köztudomás szerint részben az Entreprise des pompes funebres szolgáltatta. Főképpen a draperiák kerültek ki attól az intézettől, a temelés főnyének emeléséhez szükséges egyéb holmit a művészek szereztek be, részben a maguk, részben a képzőművészeti társulat, részben a kormány költségén. Az Entreprise ennek daczára szokás szerint oly horribilis számlát nyújtott be, hogy igényeinek csökkentése végett már két izben visszautasították. A számla olyan, hogy a követelt összeg mivel sem kisebb, mint a használatban volt tárgyak beszerzési ára.

Kormányválság Romániában.

Budapest, május 23.

Bukaresti politikai körökben elterjedt hírek szerint pénzügyi válság miatt

nézeteltérések merültek fel a kabinet tagjai közt. Különösen az új kölcsön tekintetében eltérők a vélemények. A király elnöklele alatt miniszter tanács volt, anélkül, hogy sikerült volna az ellentéteket elsimitani. Határozottan állítják Gizescu és Istrati a miniszteriumból kilépnek és helyeiket a junimista táborhoz tartozó politikussokkal fogják betölteni. A király fentartotta magának, hogy a jövő héten dönt véglegesen a kabinetválság ügyében.

Háboru.

London, május 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Itt letartóztaták a boxerek hat vezetőjét. Azokba a kerületekbe, a melyekre a mozgalom kiterjed, csapatokat küldtek ki azzal a parancssal, hogy a mozgalmat kíméletlen szigorral elfojtsák.

London, május 22.

Roberts lord jelenti: Mahon őrnagy 18-án reggel 4 órakor bevonult Mafekingbe. A burok öt órai harc után kiűztettek erős hadállásukból. Az angolok körülbelül 30 embert veszítettek. A burok veszteségei nagyok.

Erdélyi püspök czim.

Budapest, május 23.

Wlasscis miniszter megküldte a válszát a református konvent felterjesztésére az erdélyi püspöki czim dolgában.

Válszában kijelenti:

Szemben az aggályokkal, a rendelet kiadásakor fenforgott határozott közjogi álláspontból folyólag is kijelentem, hogy teljesen távol állott a czélzat, hogy az erdélyi püspöki czimnek bármely oly közjogi jelentőség tulajdonittassék, mi a mai államjogunk egyik főalapelvébe, a vallásegyenlőségbe ütköznék.

Sőt egyenesen kizárnak tekintek minden oly magyarázatot, mely az említett rendeletnek oly értelmet akarna tulajdonítani, hogy az állam az említett rendeletben foglalt czimnek valamely egyetemesebb, a többi egyházak törvényes paritását és püspökeinek törvényes állását sértő jelentőséget öhajtott volna tulajdonítani.

Nehogy azonban rendeletem bármily irányban félreértessék, vagy félremagyarázassák, kijelentem, hogy az erdélyi róm. kath. püspöki czim használatát én teljesen jogosnak, törvényesnek tartom, mert a czimzés éppen egy előfordul több magyarországi és erdélyi törvényben, valamint több közjogi okiratham.

Ugyancsak erdélyi r. k. püspök czim használatot annak a legfelsőbb elhatározásnak a szövegében is, melylyel Ő felsége a jelenlegi püspök urat Leóhnart Ferencz püspök mellé utódlási joggal segédpüspökké kinevezte és merl a rendelet sem akart és a mai államjog alapján nem is akartott mást vagy többet az erdélyi püspöki czim alatt érteni, mint az erdélyi r. kath. püspök fogalmát.

Ezekből folyólag nyilvánvaló és kijelentem, hogy az erdélyi róm. kath. püspök czim is, jogosan és törvényesen használható.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

„M A R G I T”
gyógyforrás

Margitforrás-telep (Bereg megye).
A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad sótavot, ellenben sok szénasavas náriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló öszzetűelt vizek fölé emelik. Kitűnő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseznél, ha vérszerű való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” meghecsesíthetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad sótavonál fogva. Kiváló hatást látni töle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben kepeződött sav oka a rossz emésztésnek.
A hűgysavas sok lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmánál, a kö- és homokképződés eseteiben, miert is a budapesti és bécsi egyetem orrosztárnál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legveszebben használják, elnyit adnak a „Margit”-források a hozzá hasonló öszzetűelti gyógyvizek fölé.

Mint ivóvíz 5—12 kiváló övszerkesztő bizonyított járanyos betegségek idején, főleg typhus ellen.
Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.
Főként:
ÉDESUTAT I. ásványviznagyszerkesztés és sz. kir. udvari szállító Budapest.
Kapható minden gyógyszerüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetések.

674—1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 609 számú végzésével dr. Kornhoffer Vilmos ügyvéd által képviselt Rozenfeld Albert felperes részére Horovitz Sámuel alperes ellen 1218 kor. és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899. évi márcz. hó 13. napján felül és lefoglalt 7818 koronára becsült ingóságokra, a Kolozsvár városi kir. járásbíró V. I. 1177-9.—1899. számú végzésével az árverés elrendelhetvén, annak 942 kor. 20 fill. tőke, ennek 1900. évi január hó 7. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen 112 korona bíróság már megállapított költségei erejéig **Kolozsvárt, belközép-utca 15. szám alatt leendő foganatosításán határidőül 1900. évi június hó 5. napján d. e. 9 órája** tűztetik ki, mikor a bíróságilag lefoglalt butorok, kocsik, lovak, templomi szék és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Felhívataknak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna; és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem. tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi május hó 15. napján.

Pap Jenő,
kir. bírósági végrehajtó.

172—1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a mocsai kir. járásbíró 1899. évi P. v. 453/2. sz. végzése következtében a kolozsvári kir. kincstári ügyesség által képviselt m. kir. kincstár javára Czigány Ferenc ellen 507 korona 30 fillér s járul. erejéig 1899. évi okt. hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 914 kor. 60 fill. becsült következő ingóságok u. m.: 1 borjú, 2 ló, szekér, sertések, eke, törökbuza, pityóka, istálló, sertésöl, törökbuza, marhárapa, szobabutorok, konyhaedények nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a mocsai kir. járásbíró 1899. évi V. 241/3. számú végzése folytán 507 kor. 30 fill. tőke-követelés, ennek 5 százalék kamatai és 52 korona 46 fillér bíróság már megállapított költségei erejéig N. Sármason alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi május hó 26. napjának délutáni 3 órája határidőül tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mocsoson, 1900. évi április hó 25. napján.

Ferenzy György,
kir. bir. vjhjtó.

173—900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a mocsai kir. járásbíró 1899. évi P. v. 451/2. sz. végzése következtében a kolozsvári kir. kincstári ügyesség által képviselt m. kir. kincstár javára Cz. Tosoki Lajos ellen 382 korona 68 fillér s járul. erejéig 1899. évi október hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 827 korona 20 fillér becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, szekér, eke, taliga, buza rozs, törökbuza, széna, szalma, szobabutorok és konyhafelszerelések nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a mocsai kir. járásbíró 1899. évi V. 259/4. számú végzése folytán 382 korona 68 fillér tőke-követelés, ennek 5 százalék kamatai és 51 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig N. Sármason alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi május hó 26. napjának délutáni 5 órája határidőül tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mocsoson, 1900. évi április hó 25. napján.

Ferenzy György,
kir. bir. vjhjtó.

679—1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvár városi kir. járásbíró 1899. évi V. II. 1661/1. és 1663/1. számú végzése következtében Molnár Sándor helybeli ügyvéd által képviselt Keru Róbert javára Solymosi és társa ellen 1237 korona 84 fillér és járul. erejéig 1899. évi december hó 28. napján foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 3600 koronára becsült következő ingóságok u. m. ékek, cseplőgép, malom készülékek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1900. évi VII. 1661/5 számú végzése folytán 300 kor. betudásával 1237 kor. 84 fill. tőke-követelés, 509 kor. 6 fillér után 1899. nov. hó 16. napjától és 728 korona 78 fillér után 1899. novemb. hó 2. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj s eddig összesen 131 koronában bíróság már megállapított költségei erejéig Kolozsvárt, felsőszén-utca 11. szám alatt leendő eszközölésére 1900. évi május hó 25. napján d. e. 11 órája határidőül tűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. trv.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi május hó 10. napján.

Dupschek Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

109—900

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az orszébetvárosi kir. törvényszék 1899. évi 904/7. sz. végzése következtében dr. Róth Károly segesvári ügyvéd által képviselt Welter Mihály segesvári lakos javára Fabrics János h. jánosfalvi lakos ellen 408 kor. 40 fill. és jár. erejéig 1900. évi február hó 16-ikán foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 982 koronára becsült következő ingóságok u. m.: széna, szekér, csákánykapák, 3 sertés, 4 hordó, 1 diván, és házi butorok, továbbá 2 ló, 1 szekér 1 tehén és faragott kő nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1899. évi V. 353/2. számú végzése folytán 408 kor. 40 fillér tőke-követelés, ennek 1899. évi június hó 3. napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 84 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig H. Jánosfalván — alperes lakásán — leendő eszközölésére 1900. évi május hó 28-ik napjának délutáni 9 órája határidőül tűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon 1900. évi május hó 11. napján.

Pollák Ignác,
kir. bir. vjhjtó.

Minden háziasszonynak legnagyobb büszkesége,

hogy kitűnő kávét főzhessen.

A jó kávé készítésének főkélléke a kávé szép egyenletes pörkölése, mely az eddigi egyszerű pörkölőkben a legritkább esetekben sikerült.

Kifogástalan szépen pörkölt, kitűnő minőségű kávékat a

Fiumei Kávé-Pörköldé

(részvénytársaság)

saját, szabadalmazott módszere szerint, a kávé zamatjának megtartása mellett, állít elő.

Ezen pörkölt kávék $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ kilós csomagokban az alatt jelzett fűszerüzletekben kaphatók, és hogy a közönség utánzásoktól megóvassék, minden csomag ólomzárral, védjegyükkel és a következő felirással:

Fiumei kávépörköldé részvénytársaság, Fiumében
van ellátva.

Minden háziasszonynak a saját érdekében ajánlható, hogy ezen pörkölt kávé kitűnő minőségéről egy próbavásárlás által meggyőződjék.

Biasini Sándor, Segesvári és társai, Gergely Ferencz utóda, Somlyay László, Hirschfeld Sándor, Szele Márton, Jeney Lajos, Havas Ármán, Papp László, Fuhrmann Károly, Papp Kristóf útd. Zsilinszky Antal, ifj. Graef Lőrincz, Flóra Gyula uraknál kaphatók.

Az „Ujvilág“ mulatóban

ma és a következő napokon
az első budapesti

NŐI-ZENEKAR

rendkívül érdekes új műsorral

HANGVERSENYT

t a r t

M. Ehall Rollinger, a hírneves karmester vezetése mellett.

A zenekar csak pár napig marad.

Szabad bemenet. Kezdeté este fél 8 órakor.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Pferschy Ferenoz,
vendégfős.

382. 4—4

ELŐPATAK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneologusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvízének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulajdonságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztör- és kedélykorban, ideghajokban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkorban s az ezen alapuló hószám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő lerakódás, s húgykőképződéseknél, a méh idült tömüléseivel, dagainál, fehérlyúlásban, a nemi részek gyengeségeiben, angol korban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz fürdők, hideggyógyfürdő, massége áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytűz, távirda, posta, 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 80 krtól fennebb, szobák árai május 15-étől július 1-éig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 o-ol olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, Lawn-tennis, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy elsőrendű csigányzenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolraeső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket, társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt, több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1900. év május hó.

410. 5—20

A fürdőigazgatóság.

A m. kir. posta és távirda szállítója Erdélyben!

Sürgőnyezim: **Bernáth gépraktár.**

Telefonszám 412.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök!!

Az összes elsőrendű kerékpárokat

és azoknak minden egyes alkatrészeit szállítja a legmérsékeltebb áron vagy kedvező fizetési feltételek mellett!!

Szakszerű mechanikai műhelyemben a javításokat, emailirozásokat, nickelészeket gyorsan és olcsón készítem el!!

KERÉKPÁRKÖLCSÖNZŐ OSZTÁLYT IS TARTOK!

A zárt kerékpár-iskolám nagy-utca 1. szám alatt használható

reggel 5-től este 8 óráig.

Raktáron vannak: Angol fegyvergyári, Atlas Cicles, The Courir, Adria, Cleweland, Zóna, Ailla, The Rower, Chicago, Tandem 2 férfi ülésel, Tandem első női ülésel, Ifjúsági és leány kerékpárok!

Ugyszintén minden rendszerű **VARRÓGÉPET** szabók, cipészek, üzletek és családok részére!!

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

402. 13—* **Bernáth E. Sándor Kolozsvár.**

Mechanikai műhelyemben egy jó házból való fiu tanulóni felvétetik!!